

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polleino Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Sedemstoletnica lavantinske škofije

Slovesno zvonjenje po vseh cerkvah širne lavantinske škofije zadnjo sredo, 9. maja zvečer je daleč naokoli naznajalo, da drugi dan, 10. maja poteče 700 let, kar je ustanovljena naša lavantinska škofija. Ni to navadna obletnica, kakršnih obhajamo leto za letom, ta znamenita obletnica je globokega pomena za celokupno naše narodno življenje.

Sedemstoletnica lavantinske škofije je spomin našega dolgega trpljenja in neštetihih krivic, ki smo jih prestali, pa je tudi spomin našega vstajenja in podnet za daljnje delo na verskem, prosvetnem in gospodarskem polju.

V dobi prvih časov krščanstva in preseljevanja narodov.

V prvih časih krščanstva, ko so še nad našimi deželami vladali mogočni Rimljani, sta na ozemlju današnje lavantinske škofije znani dve škofiji: v Ptujju in v Celju.

Obe škofiji, ptujjska in celjska sta propadli v strašnih časih preseljevanja narodov. Čez našo zemljo je hrumelo nešteto ljudstev od Donave proti Italiji, ki je vse poteptalo, požgalo in razdejalo, kar mu je prišlo pod noge.

Dočim naši pradedje v svoji novi domovini niso imeli nobenega duševnega središča, ker je bilo vse uničeno, se ob vratih Italije dviga bolj in bolj Oglej, na severu pa Solnograd. Iz teh dveh središč se je polagoma širilo krščanstvo med Slovence, ki so tako postali odvisni od Ogleja in Solnograda, torej od tujih središč. Na celem slovenskem ozemlju ni bilo nobene škofije in nobenega drugega višjega duševnega središča, tako smo Slovenci bili politično in cerkveno popolnoma odvisni od tujcev. To je bila naša nesreča. Le za kratko časa je v 9. stoletju posijalo k nam prijaznejše solnce, ko je sv. Metod postal panonski nadškof in je njegovi oblasti bilo podrejeno današnje Prekmurje, Mursko polje, pa spodnje Slovenske in Ljutomerske gorice s starodavnim Ptujem. Toda sv. Metoda so kmalu pregnali sovražni Nemci, Solnograd ni

pustil, da bi Slovenci imeli svojo škofijo.

Toda okoli leta 896 so se v Podonavju stalno naselili divji Madjari, ki so slovensko prebivalstvo večinoma poklali, malo število prekmurških Slovencev je zadnji ostanek nekdanj številnih podonavskih Slovencev. Divji Madjari so vničili vse, kar se je zadnjih sto let napravilo. Leta 900 ni bilo med Donavo in Dravo nobene cerkve več; po več dni hoda se ni drugo videlo, kakor dim in razvaline. Preko današnje lavantinske škofije so Madjari leto za letom vihrali proti Italiji, požigali in ropali, ljudi ubijali ali jih v sužnost vlekli. Šele po letu 955 so začeli Madjare potiskati iz naše dežele. Ko so se nekoliko pomirili in pod Štefanom I. pokristjanili, se je pri nas začela splošna obnova; nastale so nove vasi, trgi in pozneje mesta, začele so se zidati cerkve.

Početek lavantinske škofije.

Nekako do 1140 so se uredile naše prve župnije, iz katerih so se kakor od matic pozneje ločile nove župnije.

Ko so nastale nove nasebine, vasi, mesta in trgi ter se ustanovile župnije, solnograški nadškofje niso mogli sami upravljati svoje ogromne nadškofije, zato je nadškof Gebhard že 1070 ustanovil na Koroškem krško škofijo, ki je na spodnjem Štajerskem, med Bočem in Savo, dobila obsežna posestva bogoljubne vdove blažene Heme Pilštanske. Leta 1218 je pa nadškof Eberhard II. ustanovil na Srednjem Štajerskem v Sekovi sekovsko škofijo, deset let pozneje, dne 10. maja 1228 je isti nadškof ustanovil še eno škofijo pri Sv. Andražju v Lavantinski dolini, po kateri je škofija dobila ime. Na binkoštni pondeljek dne 14. maja 1228 je bil v bavarskem mestu Straubingu ob Donavi zelo slovesno posvečen lavantinski škof Ulrik I. Po obsegu je bila nova škofija manjša kakor današnje dekanije; od njenega prvotnega ozemlja spada sedaj k lavantinski škofiji le marenberška dekanija in pa Dravograd. Tudi dohodki so bili zelo revni, škofje dolgo časa

niso imeli pri Sv. Andražju niti svojega stanovanja, temveč so morali prebivati zunaj mesta v nekem solnograškem gradiču.

Zboljšanje razmer po tridentinskem cerkvenem zboru.

Svoj majhen obseg je lavantinska škofija ohranila do l. 1786. po letu 1600 so pri nas začeli izvajati blagosodne sklepe tridentinskega cerkvenega zbora in začela se je splošna verska obnova. Novi redovniki, kakor frančiškani v Brežicah in v Nazarju, kapucini v Celju, v Mariboru, v Ptujju in Radgoni so pridno misionarili in skušali izboljšati mravno življenje v mestih in na deželi. Ustanovljale so se nove bratovščine in stare obnavljale, nastale so takrat mnoge župne in podružne cerkve, ki mnogokrat spominjajo na strašne kužne čase in druge nesreče, ki so prišle čez našo deželo. Na podlagi tridentinskih določil se je tudi bolj skrbelo za dober duhovski naraščaj. Dočim so v prejšnjih časih naše boljše župnije imeli večinoma tujci, ki niti našega jezika niso znali, bili so bolj najemniki kakor pastirji, se sedaj med svetno in redovno duhovščino množijo domačini.

Toda proti sredini 18. stoletja je začel zopet pihati v veri in cerkvi sovražen veter, ki je hotel napraviti iz cerkve policijsko orodje. Ta »duh časa« je dosegel svoj vrhunec ob času cesarja Jožefa II. (1780—1790) ter se imenuje »jožefizem«. Jožef II. je pri nas zatrl skoraj vse samostane.

Ob času Jožefa II. so nastale tudi mnoge nove župnije, kamor so potem spravili bivše menihe razpuščenih samostanov. Važna je pa tudi Jožefova nova razmejitev škofij. Leta 1751 je bil po dolgih preganjanjih zatrt oglejski patrijarhat, ki zadnja stoletja itak v naših deželah vsled napetih razmer med Benečani in avstrijskim dvorom ni imel skoraj nobene oblasti več. Mesto patrijarhata je bila za avstrijske dežele ustanovljena nadškofija v Gorici. Sedanji lavantinski del med Dravo in Savo je tedaj prišel pod goriškega nadškofa. A le dva goriška nadškofa

sta vladala nad našo deželo, Karol Mihael Attems in Rudolf Edling. Potem je za nekaj časa goriška nadškofija prenehala, zgodile so se pa tudi druge važne spremembe. Solnograški nadškof je po želji cesarja Jožefa II. moral odstopiti svoje škofovske pravice na Štajerskem sekovskemu škofu, na Koroškem pa lavantinskemu, povrh je oblast lavantinskega škofa bila raztegnjena na Štajerskem čez celo celjsko okrožje in na Koroškem čez velikovško. Slovenci graškega in mariborskega okrožja pa so prišli pod oblast sekovskega škofa, ki je svojo stolico predstavil v Gradec. Štajerski Nemci so dobili kar dve škofiji, namreč v Gradcu in Leobnu, Slovenci pa nobene. Lavantinska škofija je bila dotlej skoraj čisto nemška, zanaprej je pa obsegala tri nemške dekanije na Koroškem in 17 slovenskih na južnem Koroškem in na Štajerskem. Sedež škofije je bil ob skrajnem robu, gori v Lavantinski dolini, škofija pa je segala do Sotle blizu Zagreba. V celi škofiji ni bilo nobene srednje šole, kjer bi mogla znatno povečana škofija dobiti duhovski naraščaj. Nastalo je velikansko pomanjkanje duhovništva. Samostane, kjer se je prej izšolal marsikateri slovenski mladenič, je vlada ukinila. Takrat je vladal lavantinsko škofijo Vincenc Jožef grof Schrattenbach, ki se je vsled teh težav odpovedal škofiji, pa jo je na prošnjo lavantinske duhovščine 1795 zopet prevzel, a je zadel na iste težave, kakor prvokrat in je leta 1800 odšel rajši za škofa v Brno na Moravskem.

Premestitev sedeža lavantinske škofije v Maribor.

Vsepovsod se je čutilo, da so razmere v lavantinski škofiji nevdržne in da se Slovincem dela kričeča kri-

vica, ker jih je nad 200.000 bilo izročeni nemški sekovski škofiji, kjer se na potrebe in želje Slovencev niso nič ozirali. Iz graške bogoslovnice so prihajali mladi duhovniki, rojeni Slovenci, ki niti apostolske vere niso znali slovenski moliti, ker so slovensčino neusmiljeno mrcvarili. Delali so se opetovano poskusi, da bi sedež lavantinske škofije premestili kam na Štajersko, v Celje, v Slov. Bistrico, v Ptuj ali Maribor, toda vedno so zadeli ob nepremaglive težave. Tedaj je božja Previdnost dala leta 1864 lavantinski škofiji za škofa moža ki je z jekleno voljo rešil to težavno vprašanje. To je bil blagi Anton Martin Slomšek, ki je z besedo in dejanjem Slovence umstveno in moralno dvignil iz blata ter po nepopisnih težavah in žrtvah dosegel, da so se leta 1859 sekovski Slovenci po večini priklopili lavantinski škofiji ter se je sedež lavantinskih škofov iz malega Št. Andraža prestavil v Maribor. V sedemstoletni zgodovini lavantinske škofije je pač najslovesnejši trenutek, ko se je na predvečer Vnebohoda Gospodovega dne 31. maja 1859 pri Sv. Andražu v dotedanji stolnici opravila zadnja korna molitev in je potem na angeljsko nedeljo, dne 4. septembra i. l. Slomšek slovesno vzel v posest novo stolnico v Mariboru. Sedaj so štajerski Slovenci dobili svojo škofijo in šele sedaj se je izpolnilo, kar bi se bilo moralo izpolniti že 1000 let poporej. Nad 600 letna zgodovina lavantinske škofije se je s tem zaključila in začela se je nova doba. Za pravo je lavantinska škofija čisto nova, staro je ostalo le ime in pa vrsta škofov. Toda za škofljane in škofove so nastopile sedaj nove naloge. Vsepovsod se je kazala praznina; škofija ni imela ne svojega dijaškega semenišča, ne bogoslovnega učilišča; v škofiji je manjkalo tudi

redovnikov, ki bi gojili versko življenje.

Slomšek se je krepko poprijel dela; njegovo veliko požrtvovalnost so posnemali duhovniki in verniki ter pripomogli, da se je v Mariboru storilo vsaj najnujnejše za škofijsko prestolnico, za bogoslovno učilišče pa tudi za dijaško semenišče, za stari in novi del škofije (Maksimilijanišče in Viktorinišče). Ker je pa Slomšek komaj tri leta vladal v Mariboru, ni mogel v tem kratkem času izvršiti vseh svojih velikih načrtov v povzdigo prenovljene škofije, pač pa je njegovo delo nadaljeval njegov nekdanji gojenec in naslednik Jakob Miksimilijan.

Pod njegovim naslednikom Mihaelom so se zaporedoma vršili škofijski cerkveni zbori, da bi se uredile znotranje zadeve v upravi škofije in ukrenilo potrebno proti nevarnostim novejšega časa.

Zaključek.

H koncu še omenimo, da je lavantinsko škofijo v sedmih stoletjih upravljalo 57 škofov, od teh sta dva bila po dvakrat lavantinska škofa, eden pa je bil sicer imenovan, pa je ni nastopil. Prvi domačin, ki je znal tudi slovenski, je bil škof Zimmerman, ki je vladal ravno pred 100 leti, poprej so bili na lavantinski stolici sami tujci, grofje in baroni. Slomšek je bil prvi, ki ga je rodila kmetska mati, on je pa tudi najznamenitejši v dolgi vrsti lavantinskih škofov. Upamo, da se tekom osme stoletnice naše škofije izpolni vroča želja vsakega Slovenca, da se Slomšek prišteje med svetnike. Sedemstoletnica lavantinske škofije nam jasno stavi pred oči, kaj nam je Slomšek dal s premestitvijo in preureditvijo te škofije. Pokažimo se vredni njegovega velikega dela!

»Serenissimus je v Macedoniji,« je s strahom začel razgovor bivši radičevc. Nekaterim so poslali zastonj list na vpogled, da bi ga zopet nazaj pridobili. »Kaj pa je to? Ali je to kaka kuga, ali je to general komitašev ali naj je to, ko Pucelj sam piše, da je »Serenissimus v Macedoniji!«

»Pucelju se pozna, da je gospod, ko tako gosposko govori, da ga kmetje pač ne moremo razumeti,« je odgovoril znanec-gospodar in je nadaljeval: »Tudi jaz sem bral tisto, pa sem vprašal gospoda župnika, kaj to ime pomeni. Dejal mi je, da pomeni najvišjega gospoda. Pucelj je to ime dal dr. Korošču, vem pa je hotel s tem svojim člankom v svojem listu med nami zmanjšati ugled dr. Korošca, ki si je s svojim potovanjem v Macedonijo pridobil naklonjenost vsega naroda in je na licu mesta proučil razmere. Ko je dr. Korošec prišel iz Juž. Srbije, je povedal, kak položaj je

doli, v koliko bo treba še več reda tu in tam, v koliko pa je že boljše kot je bilo. — »Možje, če dovolite, naj jaz malo povem, kako je v Macedoniji,« se je oglasil mlajši fant. »Bil sem doli vojak. Podnebje je za nas sila vroče, ker nismo tega navajeni. Onim, ki so doli doma, to ne škoduje. Zemlja pa je rodovitna, le da je sedaj precej zanemarjena. Tega mi tudi nismo vajeni, to je res. Toda pomisliti je treba, da je v teh krajih do leta 1912 vladal delamržni Turek, ki le navzkriž sedi in pa tobak kadi, pa kavo pije. Takrat ni bil mogoč noben napredek. Ljudje-domačini, Macedonci, so bili sužnji. Potem je v teh krajih divjala vojska in sicer kar tri vojske. Najpreje vojska s Turčijo, potem vojska med Bolgari in Srbi, potem pa še svetovna vojska. Če gredo pri eni vojaški vaji čez polje, veste, kako se pozna. Če pa tri vojske nad kako pokrajino divjajo, pa ni čuda, če je vse uničeno in zapuščeno. Ljudje-domačini so sedaj po svetovni vojski postali svobodni, postali so posestniki, kar preje niso bili, dobili so svojo zemljo, postavili si skromen dom in so — zadovoljni.

Mi, ki smo vajeni boljših razmer, bi seveda v takem položaju ne bili zadovoljni, toda suženj je srečen, da je prost, da ima svojo zemljo, pa svojo kajuto. Prav pa je, če tem ljudem privoščimo, da bodo sčasoma tudi prišli v gospodarski položaj kakor je v drugih delih države!«

»Pa vendar vedno bombe pokajo po Macedoniji, kaj pa to pomeni?«

Na to vprašanje je povzel odgovor gospodar:

»Možje, to pa je zopet nekaj drugega. Mi moramo vedeti, da Bolgari hočejo Macedonijo zase. Saj je predvsem zanjo bila druga balkanska vojska. Bolgari morajo po svetu dokazovati, da Macedonci niso zadovoljni v naši državi, da se jim godi krivica itd. Ker pa med domačini ni nezadovoljnih, da bi se s silo uprli, so oni krogli, ki hočejo Macedonijo odtrgati od naše države, začeli najemati ljudi, ki hodijo v Macedonijo, po 2 ali 3 skupaj, pa izvršijo napad na mesto, na vasi, na posamezne osebe itd. Ti komiti in banditi kot se imenujejo so res naredili že več napadov, toda Macedonci sami so najbolj jezni nanje in so se sami orga-

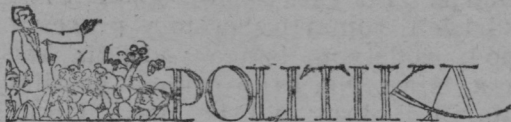
nizirali proti njim. Najbolj zanimivo je tudi to, da je orožje, ki ga imajo ti divji napadalci, izdelek italjanske vojske. Torej Italija tudi pomaga delati nemir v Južni Srbiji, ker na ta način skuša škodovati ugledu naše države!»

»Če pa je Radič le bil tepen v Macedoniji,« je pripomnil bivši radičev, ker se je še tega spominjal iz prejšnjih časov in je sedaj zopet bral.

»To je že res, da so ga Macedonci nasekali. Pa so ga zato, ker je prišel hujskat. Ravno to je dobro znamenje, da Macedonci ne marajo hujskačev! Radiča pa njegovega sluga Puclja seveda jezi, da se dr. Korošcu v Macedoniji ni zgodilo ničesar hudega. So vsi na tihem upali, da se mu bo kaj. Toda ljudstvo ga je povsod sprejemalo z navdušenjem in ga res pozdravljalo kot svojega prijatelja.«

»A zato toliko vpitja in pa pisanje proti dr. Koroščevemu obisku v Macedoniji,« je končno izpregledal radičev. »Radič je nevoščljiv, ko je on breco dobil, pa mokro cunjo! Saj to je v Sloveniji že tudi dobil. Prihodnjič pa damo tak laufpas še njegovim hlapcem, pa najnovejšim zaveznikom-demokratarnem!«

»Pri naš bo dr. Korošec vedno ostal serenissimus — najvišji politični gospodar Slovenije, naše politične nasprotnike bomo pa, ko tako radi latinsko govorijo, naučili v letein, ker bodo — zleteli,« je končal gospodar in so se poslovili.

V NAŠI DRŽAVI.

Dr. Korošec se je vrnil iz Južne Srbije in je podal poročilo, da niti od daleč ni doli tistega nereda, kot opozicija vpije. Kolikor je pa nereda doli, je izza časa prejšnjih vlad, ki niso gledale na to, da bi stopile v stik z ljudstvom, kot je to storil sedaj dr. Korošec.

Finančni minister gre podpisat posojilo. Dr. Markovič, finančni minister, je odpotoval v Pariz, od tam pa pojde v London, kjer podpiše posojilo. Vse intrige Italije, pa tudi vsi izdajalski pozikusi Radiča in Pribičevića niso nič zalegli. Gospodarski krogi, ki jim je za gospodarski napredek, odobravajo, da se to posojilo čim preje najme.

Hrvatí stopijo v vlado. Toda Radič ne, ker on je sedaj tako v oblasti Pribičevića, da ne sme brez njega ničesar storiti. Je to sicer žalostna vloga zastopnika bratskega naroda, ali je že tako. V vlado stopijo zastopniki gospodarskih krogov Hrvaške — tako poročajo listi, predsednik vlade Vukičević o tem še molči. —

Radič izključen iz narodne skupščine. Radič je zadnji čas zopet divjal v skupščini in zmerjal z najhujšimi psokami na vse strani tako prostaško, da ga je večina narodne skupščine izključila od 10 sej. On pa se tudi zunaj narodne skupščine ne bo spametoval. Iz njegove okolice se je raznesla prav neumna laž,

da pride še te dni sprememba vlade na ta način, da bo Vukičevićovo mesto zavzel neki general. Ker to ni sedanjí vojni minister Hadžič, da je ta zato odstopil. Je pa vse to od začetka do kraja izmišljeno. To dela opozicija samo zato, da vzdržuje v svojih pristaših zupanje, da bo vlada padla. Naj le upajo!

Radikalni klub — enoten. Nasprotniki so se — pomirili, videli so, da ne opravijo ničesar. Radikalni klub je enoten.

Davidovič zvesto za sedanjo vlado. Radič in Pribičević sta posebno jezna na Davidoviča in njega najbolj izpodbijata v sedanji vladni večini. Davidovič jima je potem odgovoril in ponosno izjavil, da stoji zvesto s sedanjo večino.

Socijalist Petejan — pohaja, namesto da bi svoje predloge v skupščini zagovarjal. Tako pa prepozno pride, potem pa vpije. Demokrati so ga hoteli rešiti blamaže, pa so priznali, da je polom. On pa tega ni vedel in si ni znal pomagati s to demokratsko lažjo, pa se mu je ves parlament smejal. —

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italijanski prijatelji sta baje postali Grška in Turčija. Prijavljena je namreč pogodba med Italijo—Grčijo—Turčijo. Ta pogodba, ki je objavljena, ne pove ničesar posebnega. V tajnem dogovoru so se pa domenili za obrambo v slučaju napada.

Bolgarska je z velikim navdušenjem sprejela dar naše države za ponesrečence po potresu, ker je bil to največji dar iz tujine, je narod še posebej opozorjen, da nima poleg sebe sovražnika, ampak — brata. Vpadi iz Bolgarske v našo državo so prenehali, le nekateri roparji iz Albanije so poskusili svojo srečo, pa so imeli nesrečo, ker so jih večino zajeli, voditelj pa je bil ubit. —

Kaj bo iz tega, kar se godi v Rumuniji? Manin, voditelj narodne stranke, zvest pristaš bivšega prestolonaslednika Karla, odločno nadaljuje svoje delo. Za preteklo nedeljo je zbral v mestu Alvi Julič svoje pristaše. Ljudstva je prišlo skupaj nad 100.000. Vlada je pripravila vse, da ne bi mogel nered nastati. Kako bo ta shod končal, tako se bo zasukala usoda Rumunije.

Egipt in Anglija se bosta spopadla. Četudi je Angleška poslala svoje vojno brodovje v Egipt, vendar se domačini ne marajo več udati. Zahtevajo svobodo v celoti in ne priznavajo več angleške nadvlade. Oni zaupni možje, ki jih je Anglija dosedaj imela v Egiptu, so zaradi nevarnega položaja odložili svoja mesta, da je sedaj v Egiptu že pravi nered. Verjetno je, da se bosta Egipt in Anglija spopadla in bo vojna sila odločila usodo Egipta.

Vojska med Kitajci in Japonci. Kitajski generali so takoj, ko je nastalo bolj prikladno vreme, obnovili domačo vojsko. V ta boj pa so se zapletli tudi Japonci, ali slučajno, ali namenoma, se še ne more dognati. Dejstvo je, da Japonci pošiljajo močne vojaške oddelke na Kitajsko in da se je dejansko že začela vojska med Kitajci in Japonci.

Vsaka vojska — zločin, države naj svoje spore rešujejo pred meddržavnim

sodiščem. Te zahteve se vedno bolj uveljavljajo. So pa tudi dejansko pametne. Kajti, če se bo še kedaj začela kaka vojska, tedaj bo tako grozna, da je dosedanja svetovna vojska bila le igrača. Pomislimo, da bi se s prenosom električne sile, ognja itd. na daljavo uničevalo cele dežele v trenutku. Iznajdbe, ki jih iznajdejo veliki človeški duhovi, naj služijo človeštvu v prid in napredek, ne pa v pogibelj! — Tem dogovorom zoper vsako vojsko se poleg Amerike pridruži Nemčija, tudi Anglija o tem razpravlja, enako francoska. Celó s šabljo rožljajoči Mussolini je dejal, da bo konečno pristopil. Za njega je verjetno, če bo moral. —

ZA NEDELJO 700 let.

Te dni slavi naša škofija 700 letnice svoje ustanovitve. Ustanovljena je bila 10. maja leta 1228 pri Sv. Andražu v Labodski dolini — zato njeno staro ime lavantinska škofija. Škof Slomšek pa je prestavil sedež lavantinskih škofov leta 1859 v Maribor in je združil v njej vse župnije, ki jih obsega danes. Je teh 700 let doba neprecenljivih dobrot, ki jih je po tej škofiji prejelo naše ljudstvo — naši predniki, ž njimi pa tudi mi.

Štej cerkve po naši škofiji, po mestih, trgih, vaseh, po naših dolinah in najvišjih gorah naše dežele! Kako so bile vse te cerkve v teh stoletjih našemu ljudstvu mogoče klic navzgor, kako so bile te naše bele cerkvice našemu ljudstvu kažipot, ki so mu kazali pravo pot, pot k pravi sreči, kako se je gradilo in utrjevalo v teh cerkvah svetlo božje kraljestvo v tolikih dušah! Misli na spovednice po naših cerkvah! Koliko težkega bremena se je odvalilo pri njih iz obteženih duš, koliko nepokojnih in nesrečnih src je pri njih dobilo sladek mir! Kolikokrat v teh stoletjih je bila pogrnjena v naših cerkvah obhajilna miza, je bila pripravljena za slabotne, upehane, obnemogle duše nebeška večerja, kaj vse, toliko božjega je vrelo tukaj v dušo našega ljudstva! In ko so prihajali prazniki, pa se je glasilo iz naših zvonikov veselo pritrkovanje zvonov, ko so se cerkve odevale v svoj preprosti, a tako ljubki domači kinč, ko je iz src vzkípela domača, tako globoko občutena pesem, posebno Marijina, koliko čistega, svetega, osvežujočega veselja je bilo to! Koliko solz je bilo v teh stoletjih posušenih v naših cerkvah, koliki so se vračali iz njih in trdo vsakdanje življenje z novim pogumom, z novo močjo!

Ko so prihajali na vse naše ljudstvo težki časi, ko so pustošili po naših krajih Turki, so bile naše cerkve našim prednikom pribežališče in zavetišče. Mogočno-zidovje okoli cerkev jim je varovalo telesno življenje, zaupanje v Boga jih je krepilo, da niso klonile njihove duše. Ko so tlačile naše ljudstvo druge nesreče, kuga, lakota, vojske, je vera bodrila boječe in obupane duše, je vera skušala lajšati bol in celiti rane. Ko je bil naše jezik zaničevan, ko so ga hoteli izpodriniti povsod, je v cerkvi še

imel svojo pravico, moliti smo še smeli v svojem jeziku. Ravno naša škofija je tudi bila, ki je rešila na tisoče Slovencev po Slovenskih goricah in Murskem polju, da niso poginili v tujem narodu, naša škofija je bila, ki je zabranila, da ni bilo odtrganih še več Slovencev od svojih bratov. Največji naš škof, Anton Martin Slomšek, je tudi bil, ki je začel buditi med najbolj preprostim ljudstvom, ki se za njega nihče ni brigal, veselje in zanimanje za izobrazbo, ko je ustanavljal za kmečke in delavske otroke nedeljske šole, ko je pisal za nje knjige, ko je dal pobudo, da so ustanovili Mohorjevo družbo, ki že skoro 80 let skrbi za izobrazbo našega ljudstva. In živi ta Slomškov duh v naši škofiji naprej. Zraven naših cerkev stojijo tudi društveni domovi, v katerih dobiva naše ljudstvo, posebno mladina, splošno izobrazbo, da se lahko meri z drugimi omikanimi narodi. Ta cerkveni duh, duh ljubezni in pomoči, pa ni pozabil tudi na gmotne potrebe, rodil je veliko ustanov, ki hočejo lajšati telesno bedo, ki hočejo dati potrebnim tudi gmotno pomoč.

Res, v teh 7 stoletjih je živela naša škofija z našim ljudstvom. Kako se je veselila, če se je veselilo ono, kako je žalovala, če je jokalo ono! Kako ogromne zaklade dušnega bogastva je dala našemu narodu! Kako je lepšala, lajšala, dvigala gor v nebeske višave naše življenje! Take obletnice, ob katerih pogledamo malo nazaj, nas takorekoč prisilijo, da se zavemo, kaj je sv. Cerkev, da spoznamo, da ni prazna beseda, če imenujemo Cerkev našo mater. Pri takem pogledu mora priti človek res do prepričanja, da v Cerkvi živi in deluje naprej neskončno dobrotljivo Srce Odrešenikovo, da živi in deluje v Cerkvi oni, ki je govoril: »Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi in jaz vas bom poživil«, da živi in deluje v Cerkvi Kristus — Odrešenik in Zveličar.

Danes jih je veliko, ki se odtegujejo Cerkvi, ki odklanjajo njeno vodstvo, češ, danes smo ljudje že sami toliko pametni, da se znamo voditi. Pa, ali se jim ne godi kakor otroku, ki hoče biti bolj pameten ko mati? Cerkve Kristusove nam nihče ne more nadomestiti. Res, da so v Cerkvi in jo zastopajo tudi ljudje, velikokrat ljudje, ki imajo slabosti in nedostatke. A zadi za temi človeškimi slabostmi in nedostatkami živi božja resnica in božja dobrot, ki je svetu tako potrebna. Le pomislimo, kako bi bilo na svetu, ko bi Cerkve ne bilo, ko ne bi bila nikdar učila, nikdar krepčala in dvigala duše! Le poglejte, kako je tam, kjer zametujejo Cerkev! Ali ne vidite povsod propadanja?

Ko so začeli zapuščati Kristusa njegovi poslušalci, je vprašal apostole, če hočejo tudi oni oditi. Peter mu je odgovoril: »Gospod, kam hočemo iti? Ti imaš besede večnega življenja.« To velja tudi nam. Kam hočemo iti od cerkve? Kje bomo potem našli resnico? Kje bomo našli ljubezen? **Le Cerkev ima besede življenja!**

Veliki teden v Jeruzalemu. Vsako leto ob Veliki noči je v Jeruzalemu veliko romarjev, da bi na mestu, kjer je Kristus trpel, preživeli veliki teden in Veliko noč. Letos je bilo v Jeruzalemu

izredno veliko število romarjev iz vseh delov sveta in iz vseh narodov. To je bilo posebno opaziti veliki četrtek zvečer. To noč preživijo pobožni romarji v vrtu Getsemani, kjer je Kristus potil krvavi pot. Letos so bile zasedene vse ceste in vse doline ter griči okoli Oljske gore od pobožnih romarjev, ki so hoteli na Oljski gori opraviti svojo pobožnost. Med drugimi sta bila letos med romarji v Jeruzalemu tudi dva princa, italijanski prestolonaslednik in saksonski princ Ivan Jurij.

Verske pravice narodnih manjšin. Ko je sprejel papež Pij XI. nemškega škofa Berninga iz Osnabrück-a v avdijenci, je odločno izjavil, da imajo narodne manjšine pravico, da imajo verski pouk in dušnopastirsko oskrbo v materinem jeziku. Škof Ledochovski pa je postal mučenik tega načela in ga je Pij IX. v priznanje povišal za kardinala. Da bi le hoteli Italijani te papeževe besede poslušati!

Prvak mehikanskih katoličanov umrl. Te dni je umrl v pregnanstvu primas ali prvi nadškof mehikanskih katoličanov Mora y del Rio. Bil je že zelo star in je težko prenašal pregnanstvo iz svoje domovine ter je bil za njega najhujši udarec, da je moral umreti v tuji zemlji, ne da bi še enkrat videl svojo domovino.

Novo preganjanje katoličanov na Ruskem. Kakor poročajo iz Rusije, je vlada odredila, da morajo vsi katoliški duhovniki podati izjavo, da brez vsakega ugovora sprejemajo vse sovjetske cerkvene postave, med drugimi tudi, da ne občujejo s papežem drugače kakor potom sovjetske vlade. Kateri duhovnik ne bi hotel podati te izjave, bo moral v pregnanstvo v Belo morje. Če se ta poročila uresničijo, bo to zelo hud udarec za ruske katoličane. Ker duhovniki po svoji vesti ne morejo dati take izjave, bodo morali v pregnanstvo, verniki pa bodo brez duhovnikov prepuščeni samim sebi.

Katoličani v Zedinjenih državah. Po najnovjših poročilih je v Zedinjenih državah v Ameriki 19.689.049 katoličanov, 205.753 več kakor lani. Duhovnikov je 25.773. Semenišč, v katerih se vzgajajo duhovniki, je 141. Svojih verskih šol imajo katoličani 7061 — od lanskega leta so ustanovili 66 novih — obiskuje jih 2.281.837 otrok. Število cerkev znaša 18.283. Iz drugih ver je lansko leto v katoliško Cerkev prestopilo 33.991 ljudi. Gotovo razveseljiv napredek! —

NOVICE

Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne v Ljubljani priredi letos na dan Vnebohoda Gospodovega 17. maja veliko romanje vseh bivših vojakov iz svetovne vojne, vseh invalidov, vseh sorodnikov padlih vojakov v prelepo Savinjsko dolino v Petrovče pri Celju. V Petrovčah se ta dan vrši žalna slavnost za vse padle vojake Lavantinske škofije, maša zadušnica, pridiga č. g. vojne kurata Bonača, govori raznih govornikov, med drugimi predsednika ZSV. g. majorja Colariča, veliko pokra-

jinsko zborovanje ter občni zbor Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne. Svira rudarska gorba iz Velenja. Kn. šk. ordinarijat v Mariboru je to slavnost dovolil že 29. februarja 1928 pod št. 436, ministrstvo železnice pa je dovolilo polovično vožnjo do Petrovč in nazaj že 2. marca 1928 pod št. 19.526/28. Vsi udeleženci kupijo tam, kjer stopijo na vlak cel listek, ga dajo žigosat z mokrim žigom ter listka v Petrovčah ne smejo oddati, temveč velja ta listek za brezplačno vožnjo nazaj. V Petrovčah pa dobijo potrdilo, da so se slavnosti res udeležili. Pravico do polovične vožnje imajo vsi ljudje brez razlike spola, kateri se bodo slavnosti dne 17. maja v prelepi Savinjski dolini pri Marijini cerkvi v Petrovčah udeležili. Vabite se torej vsi 17. maja v Petrovče. — Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne v Ljubljani.

Romanje k Mariji Bistrički na Hrvaškem. Kakor lansko leto bo tudi letos o Binkoštih velik romarski shod pri Mariji Bistrički na Hrvaškem. Za Slovence bo v četrtek pred Binkoštimi (24. maja) in v petek (25. maja) popoldne ob 4. uri pridiga in litanije. Za Slovence bo vodil pobožnost znani g. pater Ladislav iz Ptuja.

Romanje na Ptujsko goro. Dnevi romanja so 19. in 20. maja. Torej 19. maja bode šla procesija 42. leto od Sv. Lovrenca v Slov. gor. in od Male Nedelje na Goro. V soboto, dne 19. maja ob 5. uri odhod od Moravske kapele čez Senčak k Sv. Lovrencu. Tam bode ob 7. uri sv. maša za romarje. Po cerkvenem opravi se združeni romarji zberejo v procesiji pod vodstvom istega voditelja kot vsa leta. Na Ptuj pridejo častilci Marijini okrog pol 11. ure. Tukaj bode sv. maša za žive in pokojne romarje, po maši odhod na Goro. Če bode ugodno vreme bo zvečer 19. maja rimska procesija na Gori. Ker pride do 10 procesij na goro ta dan, se dekleta od vseh krajev vabite k tej procesiji. Isti dan bo na Gori tudi sv. birma.

Promoviral je v soboto 5. maja t. l. za doktorja prava na Ljubljanski univerzi g. Marijan Štupica iz. Sv. Lenarta v Slov. gor.

Smrtna kosa. Iz Ponikve poročajo: Dne 1. maja t. l. je tukaj nepričakovano umrla vzgledna žena in blaga mati Amalija Esih iz Male vasi. Zapustila je pet otročičev, katerih največji je star komaj 8 let. Rada je podpirala katoliški tisk in pridno sodelovala pri cerkvenih organizacijah. Pokopali smo jo ob splošni žalosti faranov. Bog ji daj večni mir, njenim svojcem pa tolažbo!

Žrtve valov Drave pri veliki nesreči dne 10. aprila na Dravi pri Felberjevem otoku so poleg drugih bile tudi gospa Lešnik, žena mariborskega kolarja in njeni dve hčerkici. Gospa Lešnikova počiva že skoraj mesec dni na Pobrežju, ena hčerkica je v Dravskih valovih, drugo pa so našli v četrtek, 3. maja v bližini Preloga v Medjimurju. Prepeljali so jo v Maribor in so jo pokopali poleg njene mamice na Pobrežju.

K proslavi 700 letnice lavantinske škofije.

Kot zastopnik sv. Stolice se je pripeljal iz Beograda k proslavi 700 letnice obstoja lavantinske škofije g. apostolski nuncij. Zastopnik sv. Očeta je bil v Mariboru svečano sprejet in pozdravljen. Ob priliki te pomenljive cerkvene proslave pozdravljajo najvdanejši g. nuncija na slovenskih tleh sv. Stolici vdani lavantinski verniki ter mu kličejo: Pozdravljen in hvala ti za častitke in blagoslov, ki si ga prinesel celi škofiji od sv. Očeta!

Brzjavka sv. Očeta k proslavi 700 letnice lavantinske škofije. Sveti Oče je poslal škofu dr. A. Karlinu za proslavo 700 letnice lavantinske škofije ta-le brzjav: »Ko sv. Oče Tebi in Tvojim ob 700 letnici ustanovitve lavantinske škofije iz očetovskega srca častita ter nebeških darov za zveličavni napredek vernikov od Boga prosi, Vam pošilja v vsej ljubezni svoj blagoslov.« — Kardinal Gasparri. — O poteku te za celo škofijo tolikanj pomenljive slovesnosti bomo poročali prihodnjič.

DUHOVNIŠKA ODLIKOVANJA.

Ob 700 letnici lavantinske škofije je prevz. g. knezoškof dr. Andrej Karlin dne 9. t. m. odlikoval naslednje p. n. gg.:

Za častnega kanonika je imenovan Mikuš Valentin, upravitelj šmarske dekanije pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Za konzistorijalne svetovalce so imenovani dekan: Podvinski Anton v Zavrču, Riepl Matej na Prevaljah, Šalamun Franc v Rogatcu, Weixl Jožef pri Sv. Križu pri Ljutomeru.

Za duhovne svetovalce: dekan Hüttner Karol v Vuzenici; upravitelj slovenjbištrške dekanije Ozimič Jožef; župniki: Baša Ivan v Bogojini, Bednarik Rudolf v Gor. Lendavi, Čížek Alojz v Slovenjgradcu, Doberšek Ivan v Sevnici ob Savi, Fermé Gothard v Novi štifti, Gorišek Ivan na Gornji Ponikvi, Gorjup Peter v Dolu, Hornböck Ivan v Mežici, Jodl Ivan na Polzeli, Kokelj Alojz na Vurbergu, Kosi Jakob pri Sv. Lenartu nad Laškim, Krančič Ivan v Grižah, Ozvatič Franc pri Sv. Martinu v Rož. dolini, Palir Jak. na Žusmu, Pšunder Ferdinand v Rušah, Schreiner Franc v Št. Ilju pri Velenju, Spindler Franc pri Sv. Lovrencu na D. p., Štrakl Matej pri Sv. Petru pri Mariboru, Tratnik Jožef v Rajhenburgu, Vozlič Leopold pri Mariji Snežni.

Tebi gospod Badl v slovo! Živel si med nami 40 let, bil si Nemeč, ljubil si pa nas Slovence ne kot soobčane, ampak kot ljudi enakih pravic, kar je dokaz v času najhujšega ponemčevanja, ko je tvoj gost, ki živi v Gradcu, trdil, da je tukajšnja zemlja nemška in ne slovenska. Ti gospod Badl si bil mož in si mu odgovoril, ako mi trdimo, da je zemlja nemška, delamo krivico Slovincem, kajti ta zemlja ni naša, ta zemlja je slovenska in mi smo gostje Slovencev, zato jim pustimo njihove pravice in z njimi v miru živimo. Tako si ti gospod Badl delal neumorno. Nisi si pridobil samo

zaupanja in prijateljstva, pridobil si našo ljubezen, ker ljubili smo te kot očeta. Bil si najboljši gospodar, kar dokazuje krasna graščina Viltuš, ponos občine, bil si najboljši svetovalec, največji dobrotnik in podpornik, od tebe nobeden ni šel praznih rok. Zato smo se zbrali na zadnji tvoji poti, skoraj vsi občani, tvoji prijatelji in znanci, tebi v zahvalo z gorečimi molitvami, videlo se je na rosnih očeh spremljevalcev, blagodejni dež je padel na tvoj lepi Viltuš, ker tudi on je žaloval za teboj. Oče nebeški ti je prihranil ločitev iz Viltuša, kakor si želel in izjavil, vsem svojim prijateljem, bodem podal roko preden grem od tukaj, šel bom z žalostnim srcem od svojih prijateljev in od mojega lepega Viltuša, zato sem pa preskrbel za dobrega naslednika, ki si bo ravno tako pridobil vaše prijateljstvo kakor sem si ga jaz. Ljubi Badl, nismo se ti mogli zahvaliti za dobrote, dopolnil si svoje delo in ljubi Bog te je poklical, spremljala so te tvoja dobra dela in naše molitve. Ostani v trajnem spominu in počivaj v miru. — Soobčani.

Nesreča na Vurbergu. Vurberški posestnik in naš somišljenik Anton Pihler se je peljal v loge na oranje. Po strmi poti mu odpove zavora narkar so začeli konji z vozom drveti v divjem diru navzdol. Nesreča je hotela, da se je voz prevrnil, pri čemur je Pihler tako nesrečno padel, da mu je počila lobanja. Nesrečnik je obležal na mestu nezavesten. Prvo omoč v nesreči mu je nudil vurberški sanatorij, sedaj se pa zdravi v Ptuj v bolnici. Želimo mu hitrega okrevanja!

Organizacija splavarjev iz Dravske doline. Osnovala se je 7. maja v Mariboru organizacija spodnjih in zgornjih splavarjev iz Dravske doline. Namen organizacije je: Ščititi vedno smrtni nevarnosti izpostavljene splavarje pred izmозgavanjem ter zlorabo od strani lesnih prekupcev in vletrgovcev.

Razno iz Zavrča. Ob petindvajsetletnici župnikovanja so vse občine župnije imenovale mnogoč. g. dek. Antona Podvinski za njegove zasluge v dušnem pastirstvu in za gospodarski prospeh župljanov svojim častnim občanom. Iz srca kličemo: Še na mnoga leta! — Zaporedoma dve nedelji je vladala žalost v sorodbinah Šostarič in Kokot, p. d. Torbak. Zapustila je namreč za vedno svoje drage sosedo skoraj 90 letna Torbakova babica, ker jo je potrla žalost radi prerane izgube drage vnukinje Marije, poročene Šešek, ki je zapustila 4 male otroke. Kljub visoki starosti je bila vedno vesela. Po svoji prijaznosti je bila znana daleč okoli. Naj bo obema Bog plačnik!

Bik v hiši. Dne 2. maja je bilo licencovanje bikov v Dravogradu. Prvo nagrado je dobil Ivan Oleško iz Libelič. To je razveseljivo! Manj razveseljivo je bilo obnašnje bika pri gonji domov. Na Koroškem imajo gumna ali skednje nad hlevom. Pod gumnom je včasih tudi kaka shramba ali hiša. Na gumno vodi od spodaj poševen most. Med potjo domov uide bik gonjaču, jo udari na gumno neke kočje v Črnečah in ker je bil težek, mu zginejo tla in bik pade s stropom vred v hišico, kjer navadno

prebiva neki stari mož. Sreča je bila, da se je bik vsedel z zadnjim delom sred hiše tako, da je bil nepoškodovan in da moža ni bilo doma. Bil bi ubit ali pa bil od strahu vsled obiska skoz strop mrtev. Gonjač pravi, da je bik postal divji, ker je vohal kravje meso, katero je gonjač nakupil v Dravogradu in v nahrbtniku nosil.

Občinske volitve v Rušah so vendar potrjene. Že Veliki četrtek, dne 5. aprila je bil izvoljen novi župan, šele zadnji četrtek, to je čez celi mesec, je bil potrjen. Socijalisti so namreč vložili ugovor proti volitvam in se trudili na vse pretege, da bi jih ovrgli. Niso štedili tokrat z denarjem, četudi vedno tarnajo čez slabe čase in nezadosten zaslužek; najeli so si drage odvetnike, da bi prodrli s svojim protestom. Njihov trud je razumljiv; saj je šlo samo za eden glas. Če se razveljavi edini glas večine, bi odločil žreb in mogoče — tako so upali — nam bo sreča mila in dobimo mi 9 odbornikov kakor pri prvih volitvah — in župan in vsi svetovalci, da bo ves občinski odbor v naših rokah! Pa ni hotelo biti! Ruše niso postale rdeče. Zaman so socijalisti iskali primerno mesto, kjer bi razobesili rdečo zastavo, zaman so najeli že godbo za slovesen obhod, zaman so že alarmirali ženstvo in mladino za glasno proklamacijo rdečih Ruš — pa zmaga ni hotela priti. Sicer čaka novega župana veliko delo na vseh poljih: treba bo izboljšati ceste, urediti novo občinsko hišo, popraviti dom za onemogle in otroški vrtec, skrbeti za olupšavo Ruš itd. — Dela bo dovolj, če bodo socijalisti le hoteli delati!

Tovarna za vžigalce v Rušah je ustavila delo, deloma zato, ker so skladišča polna blaga in je promet premajhen, deloma zato, ker se stavi nov stroj. Tudi tovarna za dušik je odpustila mnogo delavcev; nabavila si je nove stroje, ki delajo hitreje in zahtevajo manj delavcev. Zato so ceste polne popotnikov, ki iščejo dela.

Huda nevihta s točo je razsajala zadnji četrtek po Dravski dolini. V Mariboru je padel samo rahel dež, v Rušah in naprej do Marenberga je debela toča pokrivala zemljo. Potoki so vsled močnega naliva močno narastli in voda je preplavila vrte in travnike. Letos je res čudno leto.

Oddaja del pri novih cestah v mariborskem okraju. Dne 3. maja se je vršila na krajnem zastopu v Mariboru licitacija oddaje gradnje novih okrajnih cest. Preložitev Rajzmanovega klanca pri Jarenini je prevzela kot najcenejši ponudnik tvrdka Šlajmer, cesto Sv. Peter—Nebova stavbenik Nasimbeni, a Rošpoh—Kamnica stavbenik Aceto. Oblastni odbor je licitacijo že odobril. Z deli se začne takoj, tako da bodo te ceste že do jeseni gotove.

Poročila SLS.

Remšnik. Na Vnebohod po maši se vrši pri nas javen shod Slovenske ljudske stranke in sicer ob lepem vremenu pri cerkvi, če bo pa dež, gremo zborovat v župnišče. Kot govornik pride oblastni poslanec in odbornik g. dr. Veble iz Maribora. Ker stojimo pred občinskimi volitvami, je ta shod še toliko večje važnosti. Vabljeni so torej vsi, da se udeležijo v čim večjem številu.

Okrajni shod Slovenske ljudske stranke za kozjanski sodni okraj se vrši v Kozjem v nedeljo dne 13. maja ob 8. uri zjutraj, to je po rani službi božji v prostorih okrajne hranilnice. Govori predsednik oblastne skupšči-

ne g. dr. Leskovar, narodni poslanec g. Vrečko in oblastni poslanci okraja. Vabimo vse od blizu in daleč, da se tega shoda v obilnem številu udeležijo.

Polzela. V nedeljo dne 6. maja se je vršil pri nas občni zbor krajevne organizacije SLS. Zbora se je udeležilo nad 100 mož in fantov samih volilcev. Poročilo o političnem položaju je podal g. Peršuh, katero so udeleženci vzeli z odobravanjem na znanje ter izrekli vodstvu in poslancem neomajeno zaupanje. Izvolil se je nov odbor z g. Meščem na čelu, kateri nam je porok, da bo politično življenje dobilo pri nas novega impulza!

Ljubno v Savinjski dolini. V nedeljo 13. maja po rani sv. maši se vrši pri nas shod Slovenske ljudske stranke, združen z občnim zborom domače krajevne organizacije Slov. ljudske stranke. Govorijo narodni poslanec g. Pušenjak, odposlanec tajništva SLS v Mariboru g. Ovčar ter obl. poslanca okraja. Pridite na shod v obilnem številu!

Shod SLS v Šmartnem pri Slovenjgradu je v nedeljo dne 6. maja kljub slabemu vremenu prav lepo uspel. Udeležba je bila dobra in so navzoči soglasno odobraval izvajanja nar. poslanca g. Pušenjaka in obl. posl. g. Ovčarja, ki ju vabimo, da nas ob priliki zopet obiščeta! Bog živi!

Prosvetni tečaj. V nedeljo dne 13. maja je za prosvetna društva župnije sv. Marije v Mariboru prosvetni tečaj. Nastopijo trije predavatelji z aktualnimi govori. Predavanja se vršijo v Omladinskem domu od 9. do 12. uri dopoldne. K obilni udeležbi vljudno vabijo odbori vseh prosvetnih društev.

Zrebanje efektne loterije mladinskega doma v Mariboru. V nedeljo, dne 13. maja ob treh popoldne se vrši v omladinskem domu domu, Cvetlična ulica zrebanje efektne loterije mladinskega doma. Vsi, kateri niso razprodali vseh srečk, naj takoj pošljejo nazaj neprodane srečke. Dobitki so na vpogled v petek, soboto in nedeljo dopoldne v mladinskem domu. Pridite, in oglejte si jih! Odbor.

Vurberg. Naše izobraževalno društvo je več let prirejalo predstave v gledališki dvorani vurberškega gradu. Ker pa je ruski sanatorij vzal ves grad v najem, se je društvo izselilo od tam. Od graščine smo kupili obširno poslopje — nekdanjo žitnico. In tu smo veliko sobo odločili za prosvetne namene. Napravili smo prav lep in prostoren oder in na Vnebohod Gospodov, dne 17. maja bomo priredili prvo predstavo. Igrali bomo tri krajše igre. Prvo igrajo samo dekleta, drugo sami fantje. Pri obeh se poje. Tretjo — spevoigro, pri kateri se samo poje, igrajo fantje in dekleta. Ker imamo tu mnogo ruske in srbske inteligence in visoko cenimo slovansko vzajemnost, zato bo ena deklica deklamirala lepo rusko in en mladenič navdušeno srbsko pesem. Vabimo domače in tuje prijatelje izobrazbe, da nas pridejo gledat v naš novo krščeni »župnijski dom«.

Prireditve. Prosvetno društvo v Rušah priredi prihodnjo nedeljo gledališko predstavo, na Vnebohod Gospodov skioptično predavanje o Bagdadu, v nedeljo dne 20. maja pa skioptično razkazovanje Lurda in njegovih skrivnosti; pri tej priliki se bo ustanovila tudi dekliška zveza.

Zobozdravnik
MUDr. Vinko Brenčič
ordinira od 1. maja 1928
v Ptuj, Panonska ulica 9
ob delavnikih od 9—12 in od 14—17
o nedeljo od 9—12 ure. 589

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Dodatno k zadnjemu dopisu sporočamo, da vsled preložitve gasilske veselice v Bišu radi slabega vremena na naslednjo nedeljo preložimo tudi predstavo »Miklove Zale« na binkoštni pondeljek. Toliko na znanje vsem prijateljem naše prireditve.

Marija Snežna. Orlovska srenja Sv. Benedikt priredi sem na Vnebohod izlet. Popoldne po večernicah bo pri cerkvi telovadni nastop. Prijatelji poštene zabave, pridite vsi pogledat kaj in kdo je »Orel« in kaj zna! Bog živi!

Sv. Barbara v Halozah. Ker vlada veliko zanimanje za res prekrasno igro »Zarika in Solnčika« in »Prvič med gospodo«, ker je pa vsled grdega vremena marsikom ni bilo dano gledati dne 6. maja, zato se bodo iste ponavljale in sicer ob lepem vremenu eno prihodnjih nedelj. Natančneje se bo izvedle potom oznanila pri cerkvi. Za tedaj vabimo vse od blizu in daleč.

Zlata mladež iz Prlekije in drugod pridi dne 28. maja, na binkoštni pondeljek v Središče ob Dravi, kajti tam se vrši Tvoj Mladinski dan! Spored je v glavnem sledeč: Ob 8. uri zbiranje udeležencev v Društvenem domu. Od tam spreved k sv. maši, ki se bere ob 9. uri v župni cerkvi za rajne člane in članice srediških katoliških organizacij. Po službi božji zborovanje pred cerkvijo. Govorijo znani mladinski organizatorji iz Maribora gg. dr. J. Jeraj, M. Kranjc, dr. F. Sušnik in drugi. Nato spreved na pokopališče, kjer se vrši odkritje spomenika na grobu blagopokojnega g. kaplana Karla Guček. Popoldne ob pol 2. uri večernice. Ob pol 3. uri slavnostna vprizoritev krasne narodne igre »Za pravdo in srce« v Kerkovi dvorani. Predstava se vrši v proslavo petletnega marljivega delovanja središkega Ljudskega odra. Po predstavi na dvorišču Društvenega doma prosta zabava s sodelovanjem godbe Kat. Omladine v Mariboru, petjem, srečolovom, licitacijo itd. Za okrepčila je preskrbljeno. V slučaju slabega vremena se vrši prireditve v Društvenem domu. Zveza z vlaki je ugodna. Polovična vožnja zaprosena. Orli in Orlice naj pridejo v civilni obleki z orlovskim znakom. Društva, ki imajo prapor, naj ga vzamejo seboj. Med sv. mašo pojemo ob spremljanju godbe Haydn-ovo: »Pred stolom« in Premrl-ovo: »Marija, dobrotno nam ohrani dom in rod« pred zborovanjem pa »Povsod Boga«. Pevci, ki omenjene pesmi znajo, naj pridejo ob 8. uri zjutraj v Društveni dom, kjer bo skupna vaja. Mladina! Tisti, ki Te resnično ljubijo in ti žele vse dobro Ti kličejo: »Pridi!« in »Na svidenje v Središču!«

Javen telovadni nastop v Križovljanu pri Vinici na Hrvaškem priredi orlovski odsek sv. Marjeta niže Ptuja ob priliki tamšnjega prošenja na Križovo, dne 17. maja. Dopoldne se z zastavo in godbo udeleži službe božje, popoldne po večernicah pa bode javen telovadni nastop na vrtu Martina in Mije Kreč v Križovljanu. Pri nastopu svira godba na pihala. Vstopnina: sedeži 6 in 4 Din, stojišča 2 Din. Ker so farna prošenja na Hrvaškem kaj posebnega in jako zanimivega, zatorej iz sosednjih štajerskih župnij vljudno vabljeni, ker nastop bode isto nekaj lepega. Torej na veselo svidenje in Bog živi! Odbor.

Središče ob Dravi. Razne ovire nam niso pustile obhajati Materin dan dne 25. marca. Naša mladina pa se hoče na vsak način oddolžiti svojim zlatim materam ta mesec, ki je cel posvečen naši nebeški Materi. Dne 17. maja bomo proslavili naše najdražje. Prireditve se vrši po večernicah v Društvenem domu. Pester spored (petje, daklamacija, govor, telovadni nastop itd) in velika ljubezen, ki naj veže otroka in mater bo gotovo privabila vse, da bo dvorana še premajhna.

Na Binkoštni pondeljek priredi Prosvetno društvo pri Sv. Vidu pri Ptuj veliko tombolo v prid zgradbi društvenega doma. Dobitki bodo: plemenska telica, ovca, koza, svinja itd. Čez 150 dobitkov! Tablice so na prodaj po 4 Din. Pridno sezite po njih! Na veselo svidenje v Sv. Vidu dne 28. maja popoldne po večernicah.

Polzela. Ljudski oder priredi v nedeljo dne 13. maja v dvorani g. Cimpermana krasno ljudsko igro v 3 dejanjih »Čarovnica«. V igri se kažejo razni stari narodni običaji ob priliki žetve. Igra je zanimiva vsled tega, ker je spisana v Ameriki ter izšla v založništvu S. K. K. v Ameriki. Vprizarja se prvič v Sloveniji. Opozarjamo na predstavo in vabimo k obilni udeležbi! Bog živi!

Braslovče. Da dekleta v Braslovčah Marijo ljubimo in ne spimo, želimo pokazati dne 2. maja. Vabimo na slavnostno Marijino akademijo. Na sporedu so: petje, nastopi ženski zbor, deklamaciji, ganljiva v srce segajoča igra »Goslarica naše ljube Gospe«. Vabimo iz sosednjih župnij posebno ženske organizacije. Zatorej, pohitite od blizu in daleč vsi, dne 20. maja po večernicah v novo društveno dvorano.

Vojnik. Tukajšnji orlovski odsek priredi v nedeljo dne 13. maja skioptično predavanje o temi »Preganjanje kristjanov v Mehiki«. Predaval bo g. Peršuh iz Celja. Predavanje bo zelo zanimivo, zato ste vabljeni, da se ga udeležite v obilnem številu in ne bo vam žal! Bog živi!

Št. Janž na Vinski gori. Prosvetno društvo priredi v proslavo sedemstoletnice škofije dne 13. in 17. maja ob 3. uri popoldne v župnijskem gospodarskem poslopju veliko slavnost s sledečim sporedom: 1. Mešani zbor (sektet): Gor čez izaro; 2. Predavanje: Boji Slovencev s Turki, s posebnim ozirom na lavantinsko škofijo; 3. Igrokaz: Miklova Zala (prof. Bajuk); 4. Moški zbor: Pesem koroških Slovencev. Društveni oder se bo prvokrat predstavil v novi krasni opremi. Vstopnina: sedeži 10 in 6 Din, stojišča 4 Din. Preplačila se za oder hvaležno sprejemajo. Pridite prijatelji, da berete v najslavnejši, s krvjo in solzami popisani povestici naših pradedov in doživljate prizore brezprimernega junaštva, izklesanega na Miklovi Zali in njenem možu Markotu. Na veselo svidenje!

Orlovska mladina v Šmarju pri Jelšah priredi v nedeljo dne 13. maja ob 3. uri popoldne ljudsko igro v 5. dejanjih »Lovski tat«. Vstopnina: sedeži 5, stojišča 2, otroci 1 Din. Vsi prijatelji poštene zabave od blizu in daleč prav iskreno vabljeni! Bog živi!

Brežice. V nedeljo 29. aprila se je tu vršil dekliški izobraževalni tečaj, ki se je sijajno obnesel. 191 deklet je prihitelo iz 12 župnij ter ves dan vstrajalo z vzgledno resnobo in pozornostjo. Prednjačila so dekleta iz Pišec po številu, 59 jih je prišlo daljno pot. Bizeljska dekleta, 16 jih je bilo, zaslužijo posebno pohvalo, ker so imela nad 5 ur hoda in nekatera so to dolgo pot opravila peš sem in tja. Tudi Kranjice so iz Čateža, Hrvatice pa iz Zagreba poslane zastopnice; čast jim! Ob najlepšem vremenu se je razvila živahna udeležba; gospodu ravnatelju meščanske šole bodi izrečena javna zahvala, ker je dal lepo risalnico na razpolago, g. strokovnemu učitelju Riharju pa, ker je

tako točno izvajal skioptične slike k zgodovinskemu predavanju o Lurdu. Gospod kmetijski referent Simončič je nad vse zanimivo pokazal bodočim gospodinjam, kako bogato zakladnico imajo v sadju; zdravnik dr. Gerbovič pa je prav po očetovsko odpiral mladenkam oči, da spoznajo pravo pot do domače sreče. Predsednica osrednjega vodstva je izvajala načela zdrave in edino prave ženske poklicne izobrazbe ter navdušila dekleta za resno samovzgojo, h kateri jim je dala praktična navodila učiteljica Galovič. Cerkveni govor, ki je bil začetek vsega tečaja, je pokazal dekletom najlepšo pot pod varstvom Dekle Gospodove, Kraljice majnika, pot, po kateri se bodo izobrazile v vzor mladenke, v vzgledna dekleta. Hvala vsem prirediteljem, predavateljem, pospešiteljem in udeleženkam!

Viničarski vestnik.

Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo 6. maja je Strokovna zveza viničarjev praznovala delavski prvomajski praznik v društveni dvorani. Oblastni poslanec g. Rozman je v svojem govoru razvijal pomen delavskega praznika kot največje gospodarske vrednote in podal je smernice, katerih se delavstvo naj poslužuje, da bo res kdaj doseglo boljše čase. V podani resoluciji so viničarji zahtevali, da se končno uveljavi pravičen viničarski red, predložen od SZV ter se tako prepreči vsako nadaljno delovanje onim, ki intrigirajo proti pravicam viničarjev. Zborovanje je bilo mirno in popoldne je še »Krekova družina« priredila igro »Miklova Zala«, s tem pa je bila zaključena proslava delavskega praznika.

Ljutomer. Na prvo majsko nedeljo so zborovali člani Ljutomerske skupine »Strokovne zveze viničarjev« popoldne v Slamnaku v polnem številu. Govoril je tajnik zveze oblastni poslanec tov. Peter Rozman. Na koncu zborovanja je tajnik skupine tov. Nedok predlagal resolucijo, v kateri se zahteva predvsem čimprejšnja uzakonitev pravičnega viničarskega reda, zahteva svobodo zborovanja in združevanja ter se vsi viničarji soglašajo z vsemi delovnimi stavovi kompaktno za svetovni mir.

Zavrče. Dne 6. maja po rani sveti maši so zborovali viničarji člani tukajšnje organizacije ter proslavljali svoj prvi maj združen z obnim zborom skupine. Govoril je tov. Jože Košnik. Zborovalci so zahtevali energičen nastop proti vsem, ki skušajo preprečiti rešitev viničarskega reda. Ravno sedaj se pokaže najbolj jasno, kdo je pravi neprijatelj.

Sv. Barbara v Halozah. V nedeljo dne 13. maja 1928 se vrši v dvorani sv. Katarine ustanovni sestanek tukajšnjih viničarjev. Govori tajnik zveze oblastni poslanec tov. P. Rozman. Na opetovano zahtevo viničarjev tukaj, se ustanovi skupina »Strokovne zveze viničarjev«. Vsi viničarji vljudno vabljeni! Pripravljalni odbor.

Rešitev ugank:

Koristna žival — zabava: vol — lov. — Iz črk a e d e b a s n e se napiše ena beseda. — Žebelj v čevljih hodi po glavi.

Nove uganke:

Kdo je Kajna ubil? — Kdo zna v vseh jezikih odgovoriti? — Katero leto samo en dan traja? — Kaj visi na steni brez žeblija? — (Poslal Žnidarič Ferdo.)

Pri spovedi.

Neki šolarček je šel h katehetu k spovedi. Potem pa pravi: »Nekaj še vem, pa nikomur ne povem!« Le povej, drugače ne smeš k sv. obhajilu.« Pa vpraša boječ: »Pa bi Vi komu povedli?« »O ne, vse pozabim«, odgovori spovednik. Tedaj se pa fant uda in reče: »Za ene tičke vem...«

Peter: Kaj rečeš na to, kar se je zgodilo s prijateljem Krivogledom?

Juri: No, kaj pa se je zgodilo z njim?

Peter: Umrl je, revež.

Juri: Aha, zato ga vidim zadnji čas tako redko.

Razlaga.

Žena: Kak užitek more biti v tem, ako mož tudi takrat pije, ko ni žejen?

Mož: To je ravnotako, kakor ako se žena tudi takrat ogleduje v ogledalu, če ni lepa.

Dobra sobarica.

Gospodinja: Mari, vi ste strašno bitje. Glejte pohištvo! Polleten prah je na njem.

Sobarica: Kaj me briga, saj sem jaz šele tri mesece tukaj.

V šoli.

Učitelj: Ako komu manjka enega izmed petih čutov, se ostali štirje bolj razvijejo. Ali mi lahko pove kateri za to kak vzgled?

Mihec (hitro vstane): Novakov Janez je šepav in ima eno nogo krajšo, zato ima pa drugo daljšo.

Major: Kako bolezen ima novinec?

Zdravnik: Tifus, g. major!

Major: Hm, tifus! Strašna bolezen. Tudi jaz sem ga imel. Bolnik ali umrje ali pa postane po njem neumnen...

V družbi se pojavi upokojen gledališki igralec, ki je znan po svojih šolah.

— No, kako ti gre? Kaj delaš? — ga vprašajo od vseh strani.

— Hm — vlečem, vlečem! — odvrne skrivnostno.

— Vlečeš?! Kaj vlečeš?

— No — pokojnino...

Sožalje.

Sosedi Urši, katera je pred kratkim pokopala svojega moža, izrazi svoje sožalje stara perica Lenka rekoč: »Nikarte ne joči, Urša; glej on je svoje že prestal, nas še pa čaka, ako ne bomo prej umrli!«

Resnico mu je povedal.

Poredni Miha podraži starega Ožbeta rekoč: »No očka, čemu ima koza kratek rep?«

Ožbe pa mu odreže: »Zato, da si po njem nekateri lahko pamet zmerijo!«

Listnica uredništva.

Listnica uredništva. Račje. Dopis tožljiv. Trgovišče. Peter Kovačič ni pisec dopisa z dne 3. maja. Škofjavas. Odstopili »Našemu domu«. Sv. Andraž v Sl. gor. Dopise iz vaše župnije je težko objavljati, ker je imelo uredništvo ravno radi Sv. Andraža toliko neprilik. Sv. Bolfenk v Slov. gor. Razmotrivanja o

godzovih in listju bi nam povzročila sitnosti. Šardinje. Dopis tožljiv. Konjiški okraj. Vaš dopis bi nam razburkal celi dobri in zavedni konjiški okraj. Ormož. Smešenje — tožljivo. Dopisi in gospodarski članki, ki so došli v sredo zjutraj, pridejo v prihodnji številki.

Naval krvi, srčni napadi, težko dihanje, občutek straha, razdraženost živcev, migrena, brezspanje se lahko odstrani z uporabo naravne Franz Jožefove grenčice. Natančna opazovanja potrjujejo, da Franz Jožefova voda deluje z najboljšim uspehom pri vsem stanju, povzročenem po zaprtju.

GOSPODARSTVO

Cene

in sejmska poročila.

GENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je na zagrebški borzi dobilo v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 8. maja t. l. pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 799.75.

100 italijanskih lir za 299.25.

100 madžarskih pengov za 902.80.

1 ameriški dolar za 56.81.

100 nemških mark za 1359.50.

100 francoskih frankov za 223.64.

100 čehoslovaških kron za 168.45.

SEJMI.

16. maja: Gor. Sušica, Cmurek, Soseska, Vojnik in Pilštanj.

MARIBORSKO SEJMSKO POROČILO.

Prignanih je bilo: 6 konjev, 8 bikov, 130 volov, 377 krav in 6 telet. Skupaj se je prodalo 527 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 8. maja 1928 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 8.50 do Din 9; poldebili voli od Din 8 do Din 8.50; plemenski voli od Din 7.75 do Din 8; biki za klanje Din 7.75; klavne krave debele od Din 7 do Din 8; plemenske krave od Din 6 do Din 6.75; krave za klobasarje od Din 4 do Din 5; molzne krave od Din 5.50 do Din 6.25; breje krave od Din 5.50 do Din 6.25; mlada živina od Din 7 do Din 9. Prodalo se je 310 komadov, od teh izvoz v Italijo 31 kom. in v Avstrijo 56 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 4. maja 1928 je bilo pripeljanih 410 svinj in 1 koza; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari kom Din 125—150; 7—9 tednov stari Din 175—225; 3—4 mesece stari Din 350—440; 5—7 mesecev stari Din 460—500; 8—10 mesecev stari Din 550—650; 1 leto stari Din 1000—1200; 1 kg žive teže Din 10.— do 12.50; 1 kg mrtve teže Din 15.— do 16.—. Koze komad Din 300. Prodalo se je 288 komadov in 1 koza.

Gospodarska obvestila.

Čebelarski shodi v Mariborski oblasti meseca maja: 1. Ljutomer, dne 13. maja ob 8. uri predavanje v meščanski šoli; popoldne pa praktično razkazovanje v čebelnjaku g. A. Jureša v Križevcih. 2. Sv. Ana v Slov. gor. 17. maja ob 8. uri predavanje v društvenem domu. 3. Sv. Benedikt v Slov. gor. 17. maja ob 3. uri popoldne predavanje v šoli. 4. Podružnica Ormož; dne 20. maja ob 3. uri popoldne predavanje pri Veliki Nedelji pri čebelnjaku gosp. Knesa (pri pošti); v slabem vremenu v šoli. Jurančič.

Čebelarski sestanek v nedeljo dne 13. t. m. ob 15. uri v Limbušu pri Čebelnjaku gosp.

Živka. Zbirališče pri g. Juliju Robiču ob 14. uri. Važno! Če bo dež, drugo nedeljo ob istem času. — Odbor Mariborske podružnice.

Mala Nedelja. Kmetijska podružnica bode imela v nedeljo, dne 13. maja 1928 po rani sv. maši občni zbor v dvorani Društvenega doma. Ob tej priliki bo praznovala dvajsetletnico svojega obstoja. Govorili bodo obl. kmet. referent g. inž. Jožef Zidanšek, g. ravnatelj Andrej Žmavc in drugi. Pričakuje se obilno udeležbo sosedov in domačinov.

Ljudska posojilnica v Celju je imela dne 15. aprila 1928 svoj XXI. redni občni zbor. Iz poročila načelstva vidimo, da je v minulem letu prav živahno poslovala ter svoj delokrog zelo razširila. Promet je znašal v minulem letu Din 497.149.640.24. Kljub težki hmeljski krizi, ki je lansko leto zadela Savinjsko dolino, so se vloge zvišale za Din 7.364.095.89 in znašajo koncem leta 1927 Din 59.670.501.21. Izredno veliko je posojilnica dobivala prošenj za posojila ne le iz bližnjih, ampak tudi oddaljenih krajev. Največ prsilcev je bilo kmetijskih posestnikov, iz česar sledi, da se kmetijska posestva zelo zadolžujejo. Pri posojilih je stanje naraslo za Din 7.540.260.76 tako, da znašajo koncem leta Din 44.787.989.30. Primerno velikemu prometu se je povišal tudi čisti dobiček na Din 354.992.80. V zmislu pravil se ves čisti dobiček pripiše rezervnim zakladom, ki se s tem pripisom zvišajo na Din 918.797.79. Število zadruženikov je naraslo za 568 in znaša koncem leta 3395. Iz tega kratkega poročila je razvidno, da je Ljudska posojilnica v Celju postala največji kmetijski denarni zavod v Mariborski oblasti in da uživa vsled svoje solidnosti splošno zaupanje. Vsled tega priporočamo vsem slojem prebivalstva, da nalaga svoj denar v Ljudsko posojilnico v Celju, ker pri njej je najbolj varno naložen. Poleg rezerv in hiš, jamči za vloge tudi nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem in nudi vsled tega največjo varnost. Pripomnimo končno, da se uradni prostori Ljudske posojilnice v Celju ne nahajajo v Narodnem domu, kakor marsikdo zamenja, ampak v Cankarjevi cesti št. 4 poleg davkarije.

Črna pri Prevaljah. Dne 3. maja 1928 smo imeli tu pregledovanje bikov za občini Črna in Koprivna in za Podpeco. Vseh skupaj je bilo prignanih 21, od teh le pet nesposobnih. Razlika med občinskimi in kmečkimi je bila velika. Škoda le, da bodo občinski že pretežki, zaroda pa ni videti. V tem oziru je torej akcija pomanjkljiva. Pomanjkljivo je tudi, da imajo nekateri okoliški preveliko bikov, drugi premalo. V Topli so štirje kmetje in imajo tri licencovane bike (od teh eden občinski), Črna, Pristava, Bistra pa so čisto brez njih. Priporočljivo bi bilo, v okoliših, kjer jih je preveč, postopati bolj strogo pri izbiri. Gospod živinozdravnik je ugotovil znaten napredek in pohvalil zanimanje posestnikov. Gospod inženjer Venko pa je obljubil izdatno podporo oblastnega odbora, posebno še pri izgraditvi gnojničnih jam in nakupu mrjaščkov. Tem posestnikom je pripadla nagrada po 600 Din. Četrtri pa ni pripeljal nagrajenega plemenjaka. Živinoreja je v Črni panoga, od katere bo odvisen položaj kmetov. Ker imajo dobre pašnike, bi bila vzreja najboljših kakovosti mogoča. Treba je le smotrenega dela. Dokler pa bodo kmetijska podružnica, občinski kmetijski odsek, kmetijsko nadaljevalna šola, hranilnica in mlekarne vsak v svojem vrhu, ali pa v najglobokejšem spanju, je res trajen ugo-

den napredek kmetov nemogoč. Za Koprivno pa je odpomoč res nujna, ker le par kmetov je še brez težkih dolgov.

Sv. Pankracij na Remšniku. Lepa je točka na Radeljci, morda najlepša ob naši severni meji. Izletniki bodo sedaj lahko tam tudi prenočili in dobili najpotrebnejša okrepčila. Zato so vabljeni vsi ljubitelji narave in vsi slabotnega zdravja, da se nasrkajo svežega zraka in tihote v naravi. V soboto, 12. maja in v nedeljo je tam cerkveno opravilo in pozneje velikokrat.

Puščava. Brali smo v eni zadnjih številk Slov. Gospodarja dopis iz Svetine pri Celju, v katerem se ondotni posestniki pritožujejo čez škodo, ki jim jo povzroča divjačina. Ravno ista nadloga tlači tudi nas tukaj. Srne, zajci, jazbeci nam delajo občutno škodo na njivah, lisice pa nam kradejo kokoši iz dvorišč kar na debelo. Teh dolgoratih tatic opažamo leto za letom več. Krivi so temu največ naši slavni lovci. Po leti jih ne pokončujejo, kakor bi mogli in morali, češ, kaj bomo pa po zimi potem streljali in ko pride zima, jih sicer hrabro zasledujejo, a tudi točno mimo streljajo, ker jim jih nihče ne priveže. Le vsaki sveti čas se jim posreči kako krumpasto dobiti in pri tisti je potem tak grozanski halo, kakor bi ne bila padla lisica, ampak najmanj volk ali medved. Tako se ta lisičja nadloga nemoteno množi na škodo kmeta. Če pa kmet v obrambo svojih kokoši katero uniči, pa mu najemnik lova takoj pošlje žandarma na vrat, češ, da se je pregrešil zoper lovske pravice. Naj bi se le orožniki z isto vnamo, kakor preiskujejo take reči, potegnili za pravice kmeta in najemnike lova opomnili, da so dolžni kmetu povrniti škodo, ki mu jo dela taka zverjad. To bomo zanaprej tudi zahtevali. Vsako ugrabljeno kokoš bomo točno naznanili na žandarmerijo in ista, če hoče biti pravična, mora najemnika lova prisiliti na povrnitev škode. Če pa se to ne bo zgodilo, bomo pa vključ vsem lovskim pravicam segli po samopomoči. Če ima vsakdo pravico se braniti pred krščenimi tatovi, bo se menda smel braniti tudi pred lisičjimi. Nov, tako olajšan orožni zakon nam bo pri tem zelo prav prišel.

Sv. Križ nad Mariborom. Našo hribovsko župnijo so zadeli v zadnjem času težki udarci. Našega nadvse priljubljenega, komaj par mesecev tukaj bivajočega g. župnika Alojza Lebna je zavratna bolezen položila v bolniško posteljo. Njegovo stanje je jako nevarno, vsled česar se priporoča svojim sobratom v molitev. — Dne 1. maja pa je preminul po dolgem bolehanju eden izmed naših najboljših rojakov, gospod dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru in tukajšnji posestnik. Rajni je bil znan širum svoje domovine kot delaven in požrtvovalen ter kot tak tudi nadvse čistan in spoštovan. V njem je izgubila učeča se mladina, posebno tukajšnja, svojega velikega dobrotnika in podpornika. Bil je dolgoletni član tukajšnjega krajevnega šolskega odbora ter član občinskega odbora. Velikemu obmejnemu Slovincu, nenadomestljivemu mecenu in pobožnemu kristjanu bodi Bog plačnik. Slava njegovemu spominu! — Kakor smo že svoječasno poročali, odkrijemo pri nas na Veliko Križevo dne 17. maja dostojen spomenik svojim v vojni padlim junakom. Spomenik bo stal pred cerkvijo in je krasno delo kiparskega podjetja Fr. Kunovar v Ljubljani. Slovesna blagoslovitev spomenika se vrši ob 10. uri predpoldne, z primerno pridigo in slovesno sv. mašo, ki se bo darovala zunaj na prostem pred cerkvijo. Sodeluje kamniška godba in tukajšnji pevski zbor. Ta dan se bodo tudi prodajali znaki in svrhu kritja velikih stroškov. Da se je to delo izvršilo in sploh tako hitro napredovalo gre v prvi vrsti hvala našemu občinskemu odboru, g. šol. uprav. Hlebecu,

Varujte

svoje noge ter nosite sedaj poleti SANDALE, katere kupite v najboljši kakovosti pri

R. STERMECKI, CELJE
po sledečih nizkih cenah: 585

št. 19—24 Din 32.—, št. 30—35 Din 68.—,

št. 25—29 Din 37.—, št. 36—42 Din 96.—,

št. 43—46 Din 109.—.

➔ NAROČITE ILUSTROVANI CENIK! ➔

ki je stvar započel in vodil ter vsem občinom za njihove denarne prispevke. Okoličani ne zamudite te lepe prilike ter bodite priče, ko se oddolžimo svojim 51 v vojni padlim in umrlim križanskim junakom.

Razvanje. Radi deževnega vremena zadnja nedeljo priredi gasilno društvo v Razvanju v nedeljo dne 13. maja pri Kocu veselico z začetkom popoldne ob isti uri.

Vurberg. Komaj je začelo sadno drevje cveteti ter poganjki v vinogradih, že nas je pretekli četrtek popoldne obiskala nevihta s točo, katera je sipala, da je pobelila zemljo. Zelo močno je poklestila v vinogradih, sadno drevje in v vrtih. Kaj še bo letos, ko že tako zgodaj začenjajo vremenske nesreče, se vprašuje kmet.

Št. Ilj v Slov. gor. Mlinarska zadruga je tako dolgo vrtala, da ne smemo več iz vseh obmejnih občin voziti na žage in mline ob Muri. To je za nas hud udarec. Ali naj vozimo z voli ali kravami v daljni Fram naše žito v mline? Prosimo g. glavarja in velikega župana, da izdata občinam dovoljenje, da smejo kmetje zopet voziti v mline ob Muri. Upamo, da se bo to kmalu popravilo. — Volitve v šolski odbor v Št. Ilju niso bile pravilno izvršene. Po zakonu bi morale vse občine skupno voliti vse člane šolskega odbora, a ne vsaka sama zase. Tudi se ne sme ta občina Dobrenju in Selnici odvzeti odobornik v ta odbor. Okrajno glavarstvo je odstavilo takozvanega demokratskega župana v Čeršaku, ki je bil nepravilno izvoljen in ker je nova večina protizakonito črtala našega odbornika g. Šmirmaula. Dokler je vrši preiskava, vodi občino zopet prejšnji naš župan g. Šrok. Med tem se je doglalo, da so demokrati plačevali iz občinske blagajne pijačo in južno. Okrajni zastop je izvršil strogo revizijo in demokrati morajo vrniti občinski blagajni 1800 kron, ki jih je zdal demokratski župan s svojim »španom« Karlom za pijačo, žganje in južno svojim ljudem. Komaj par mesecev so bili demokrati gospodarji na občini, pa so že začeli tako »lepo gospodariti. A sedaj so poštučani, da je veselje. Poštenost in pravica je zmagala ošabnost, hudobija in sovraštvo ni nikdar prineslo nikomur sreče. Demokrati so visoko letali, a so nizko padli. — Občinski lov v Selnici je izžrebal za 1400 Din slikarski mojster, g. Škof iz Maribora. Mislimo, da bodo novi lovci streljali lisice in zajce, a ne pridne mačke, kakor prejšnji. — Delavci iz tovarne v Čeršaku so zelo nezadovoljni, ker so silno slabo plačani. — V zadnjem deževju je zopet nekako mnogo plazov. — Sadno drevje dobro kaže. Bog nam daj dobro leto!

Jarenina. Ljudstvo iz celega našega okoliša je zelo hvaležno vodilnim možem naše Slovenske ljudske stranke pri okrajnem zastopu, ker so vendarle spravili preložitve Rajzmanovega klanca do uresničenja. Nešteto nesreč se je že zgodilo na tej nevarni strmini. Ko so bili Nemci gospodarji na okrajnem zastopu, niso hoteli niti slišati o preložitvi klanca, samostojnež Lipovšekov Tuna zvezan z demokrati tudi ne. Naš po-

slanec Žebot pa je dregal in dregal in je to stvar dobro speljal. Lansko leto pred volitvami so nasprotniki očitali Žebotu, da on predlaga klanec samo pred volitvami. Sedaj pa imajo vsi nasprotniki strašno dolg nos, ko se je začelo s preddele. Mi Jareninčani pa smo ponosni na našo pošteno in delavno Slovensko ljudsko stranko. — Zadnje deževje je napravilo mnogo škode. Na polju nismo mogli delati in bojimo se tudi slane. — Učiteljica, ki ni znala slovenskega jezika, je prestavljena iz Jarenine. Jokali stariši ne bomo za njo.

Sv. Ana na Krembergu. Dne 29. apr. smo spremljali k zadnjemu počitku vrlega moža in posestnika Jožefa Roskarič iz Nasove. Rajni je bil vzoren mož, ki se je vselej in povsod potegoval za katoliško stvar. Dolgotrajno bolezen je prenašal vdan v voljo božjo. Kako je bil priljubljen je pokazal njegov pogreb. Rajnemu sotrudniku našega katoliškega prosvetnega društva bodi ohranjen najboljši spomin, njegovi ženi in otročičem pa naše iskreno sožalje. — Lepa slovesnost se je obhajala dne 30. aprila na prijaznem Frolaškem hriščku, kjer se je slovesno blagoslovil prenovljeni križ, kapelica in novi zvon.

Sv. Anton v Sl. gor. Na Binkoštni ponedeljek dne 28. maja se bo vršilo tukaj veliko prosvetno zborovanje zveze z blagoslovljenjem temeljnega kamna za društveni dom. Vsa okoliška društva bodite častno zastopana. — Popoldne se priredi velika tombola v prid društvenemu domu. Domača posojilnica je ponovno darovala v prid zidanju društvenega doma 1000 Din, 2000 Din je darovala že prej, 2000 Din še je pa obljubila darovati tekom leta. Res lepa vsota 5000 Din. Hvala požrtvovalnim posojilničkim odbornikom!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Z veliko skrbjo že gledamo proti nebu, kadar se nam bo prikazalo ljubo sonce; rabimo ga pri cvetju na drevju, pri njivah in travnikih. — Dež je preprečil tudi požarni brambi v Bišu vrtno veselico; vrši se pa ista ob vsakem vremenu prihodnjo nedeljo, dne 13. maja popoldan, in sicer ob lepem vremenu na vrtu, ob slabem pa v hiši društvenega načelnika. Prijatelji poštene zabave, dobre kapljice, pridite!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Dne 29. aprila se vršeci občni zbor domače hranilnice in posojilnice je podal lepo spričevalo o dobrem poslovanju naše zadruge. Značilno in umevno pa je poročilo, da je bil zadnje čase obisk posojiljemalcev večji, kot pa vlagatelj. Vlada pač povsod občutno pomanjkanje denarja. — V uživanje boljšega življenja so se zdaj v povelikonočnem času podali Treza Kos, vdova iz Biša, stara 74 let, Janez Čuček iz Sovjaka, star 78 let in Ana Belec, žena vsem znanega pesnika »Solzne Avstrije« iz Bišečkega vrha. — Počivajte v miru!

Hajdina pri Ptuj. Vesela družba, zbrana ob priliki slovesne blagoslovitve novega, veličastnega križa, na posestvu gospe Antonije Kropf na Gornji Hajdini, v nedeljo dne 6. maja, so se gostje potom licitacije spomnili ubogih dijakov in zbrali kot jubilejni dar k 700 letnici lavantinske vladikovine za kn. šk. dijaško semenišče v Mariboru 233 Din in v prid gasilnemu društvu na Hajdini za zlati žebelček novemu društvenemu praporu na ime blage gostiteljice 175 Din. Velikodušnim in požrtvovalnim gostom iskren Bog plačaj!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Minuli teden se je pri nas poročil član tukajšnjega Orla Jože Kolenko, z vrljo Marijino družbenico Marijo Žitnik. Pred kratkim so nas zapustili Janez Venta in Franc Žitnik ter se podali v zakonski stan. Dragi, mnogo težav in težkega dela ste preživljali z nami od časa sem, ko si je šmarjetski orel spletal prvo

gnezdo. Ali vkljub temu ste se veselili z nami, ko smo polni mladostne sreče, žrtvovali ure za duševno in telesno zdravje, se končno bližali cilju slovenskega orla. Vam vsem izreka odsek hvalo in želimo obilo sreče. Želimo pa, da se še spominjate na nas in ko bo težko delo, se nam zopet pridružite, da boste pomagali, gojiti majniško cvetje, up naroda — slovensko mladino. — Bog živi!

Ljutomer. Dne 23. aprila je umrl na Moti pri Ljutomeru veleposestnik g. Jožef Rajh v 78. letu svoje starosti. Blagi pokojnik je bil v svojih mlajših letih dolgo poznan kot neutrudljiv javni delavec; predvsem se je zanimal za gasilstvo. Ustanovil je prvo slovensko gasilno društvo na murskem polju in sicer na Cvenu, katerega načelnik je bil nad 20 let; nadalje je organiziral gasilna društva na Murskem polju v Zvezo in je bil dolga leta načelnik te zveze. Dolga leta je bil tudi župan cvenske občine in načelnik ljutomerskega okrajnega zastopa. Kako priljubljen je bil med Muropljci je pokazal veličasten pogreb dne 25. aprila. Ob odprtem grobu so se spominjali razni govorniki njegovih zaslug. Gg. Kuharič in Štuhec kot gasilca, g. Novak za druga društva in korporacije, katerih član je bil pokojnik in g. Kovačič kot soobčan in sorodnik. Ljutomerska godba je svirala pokojniku žalostinke na njegovi zadnji poti, ljutomerski pevci pa so mu zapeli v srce segajoče slovo. Bodi mu lahka slovenska zemlja, katero je tako zelo ljubil. Naj počiva v miru!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Zopet se je podrl močan steber starega Sv. Jurija. Mož, ki je igral do zadnjega veliko vlogo v našem društvenem življenju je umrl. Bil je to g. Janez Košar, dolgoletni knjižničar, tajnik in režiser Bralnega društva in ustanovitelj gasilskega društva, pri katerem bi kmalu obhajal 40 letnico. Dasi sam reven, je s svojo spretnostjo in nadarjenostjo veliko dobrega storil cerkvi, društvom in ljudem. Zato je bil eden izmed onih redkih, ki ni imel sovražnika. Bil je človek brez madeža. V tistih časih, ko so bili prosvetni delavci med Slovenci še maloštevilni, je rajni Janez Košar stal v prvih vrstah med njimi ter s tem močno povzdignil ugled jurjevške župnije. — Dasi je bil videti še lani trden, mu je vendar pomanjkanje spodjedlo zdravje in ga 19. aprila 1928 v 64. letu položili na mrtvaški oder. Tako je vsakoletni romar k Mariji bistriški zadnjikrat poromal k svoji nebeški Materi, od koder se ne bo več vrnil. Veličasten je bil njegov pogreb. Mnogi ga bomo težko pogrešali. Naj nam bo vzgled tihega dela, ki edino ustvarja trajne vrednote, in pa dejansko ljubezen do bližnjega, katere je tako malo na svetu.

Velika Nedelja. Na naš dopis z dne 3. maja nas obvešča Peter Ravšl, da on in Ivan Cvetko nista predlagala nobene tožbe in torej tudi nista bila klicana v sodno dvorano celjskega upravnega sodišča. Naj bo s to izjavo poravnana krivica, katero je napravil dopis zgoraj omenjenima.

Dobrova pri Ormožu. Dragi Slovenski Gospodar! Moramo se ti pritožiti, da si se nam Dobrovčanom nekoliko zameril, ali bolje zamerili so se nam tisti, ki te nam nočejo pravočasno na dom prinašati. Pomisli, kaj se pravi to, da te mi, ki smo komaj 8 minut oddaljeni od Ormoža in ki spadamo pod ormoško občino, smemo brati šele v ponedeljek, ako te ne gremo sami prej iskat na pošto. Odkar je bil eden od pismonošev reduciran, se pri nas pošta neredno dostavlja, pa vemo, da bi se pri nekoliko dobri volji od strani nekaterih gospodov dalo vse urediti v našo večjo zadovoljnost. Boš pač moral, dragi Gospodar, en dan preje skočiti iz tiskarskega stroja, če hočeš, da te bomo mogli »šteti« že v soboto ali v nedeljo, ako ne bodo gospodje hoteli ustreči.

Ptuj. Krajevna skupina nižjih poštnih uslužbencev v Ptuj priredi dne 13. maja na Florijanskem trgu ob 14 uri. veliko dobrodelno tombolo z mnogo lepimi dobitki. Med drugimi glavnimi dobitki so pohišstvo, mlad konjiček, drva, moka itd. Tablice se prodajajo po 2 Din. Prosi se za obilno udeležbo. — Odbor.

Šoštanj. V nedeljo dne 29. aprila se je vršila v Šmihelu pri Šoštanju velepomembna slavnost. Po maši se je vršilo javno zborovanje pri cerkvi, na katerem je poročal poslanec Vlado Pušenjak o političnem položaju ter o gospodarskem delu sedanje vlade; na koncu govora pa je častital vodstvu hranilnice in posojilnice k 20 letnici obstoja. Povdarjal je velik napredek zavoda, kojega promet in posojila znašajo v 20. letu obstoja 100 kratni znesek prometa v 1. posojil. upravnem letu; hranilne vloge 200 kratni znesek, dočim znaša rezervni fond 500 kratni znesek, se zahvaljeval vsem činiteljem, ki so pripomogli k temu sijajnemu uspehu ter navduševal za nadaljnje delo, dokler zmaga zadržna ideja na celi crti. Nato je govoril ravnatelj Zadrzne Zveze v Ljubljani dr. Basaj o varčevanju in osamosvojitvi Slovenije v gospodarskem ozir. Dobro obiskano zborovanje je vodil odlični pristaš stranke g. M. Škruba. Po zborovanju se je vršil občni zbor hranilnice in posojilnice, na katerem je obširno poročal tajnik posojilnice o gospodarskih razmerah v okolišu posojilnice ter se je razvila zanimiva debata o hmeljarstvu, pospeševanju živinoreje, denarnem prometu itd. Udeleženci občnega zbora so si po občnem zboru ogledali nove prostore posojilnice, kateri so se posvetili Srcu Jezusovemu ter se dali v spomin na to pomembno slavnost fotografirati. Pri skupnem obedu so člani načelstva in nadzorstva s svojimi gosti obujali spomine na dobo pred 20 leti, ko je bil Šoštanj v nemških rokah in ko se je pričela borba za osamosvojitve slovenskega kmeta. Ponosno gledajo člani in vlagatelji na uspehe svoje posojilnice, katera je tudi znatno pripomogla k stavbi »Slomškovega doma«, katerega podpornica hoče ostati tudi v bodoče in pričakujejo, da bomo ob 30 letnici, 40 letnici itd lahko zabeležili še lepše uspehe.

Vitanje. Žalostno so zadoneli zvonovi, dne 21. aprila ter oznanili po lepih naših gričih in dolinah tužno vest, da je zaspala v Gospodu v vitanjski župniji obč. Brezen Pavla Završnik, p. d. Dobnik, v najlepši dekliški mladosti, stara komaj 16 let. Rajna je bila daleč naokoli znana kot dobra prijateljica ter kot vzorna krščanska deklica. Bolana je bila na jetiki že leto dni. Pri zadnjem birmovanju je pozdravila škofa dr. Andreja Karlina, a letošnjega birmovanja pa ni dočkala.

Sv. Frančišek Ksaverij. Na Vnebohod dne 17. maja bo pri nas orlovski dan in vabimo vse orle iz cele Savinjske doline k nam in se udeležijo slovesnosti s sledečim sporedom: Ob pol 10. uri sprejem gostov, popolden ob pol 3. uri javni nastop na vrtu g. Slatinška. Nato srečolov, šaljiva pošta in prosta zabava. Sodeluje godbeno društvo »Zarja« iz Šoštanja.

Šmartno pri Velenju. V sredo teden je bil pokopan 67 letni Matevž Vošnjak, posestnik na Konovem z znane družine, ki je dala cerkvi veliko duhovnikov, od katerih še živi v Zagrebu pokojnikov brat p. Valentin, mnogoletni frančiškanski provincijal. Dne 9. t. m. pa sta bila poročena Tonca Oštir in Ivanka Ježovnik. Novoporočencema, ki sta vedno vneto sodelovala pri naših društvih, kličemo na mnoga leta!

Št. Janž pri Rečici. Nastopivši prekrasni mesec majnik, v katerem se vsa narava prebudi iz zimskega spanja, vse je nekako ponosno v najlepšem cvetju. — Podobno

tako se je prebudila tudi Savinja pretekli teden v noči na prvega maja, ki je močno narastla vsled neprestanega dežja. Napravila je veliko škodo tukajšnjim lesnim trgovcem, ki so plavili les (plohe) po omenjeni vodi iz Solčave preko Luč do skladišč svojih žag. Od nesreče so prizadeti večinoma vsi naši lesni trgovci, ki so imeli les na Savinji. Lesa je bilo veliko število na vodi, ki ga je bilo malo mogoče rešiti v struge, dočim so z ostalim zaigrali valovi Savinje. Prizadeti lesni trgovci trijo ogromno škodo in stroške. Velik strah je tudi za našega kmeta o tem skrajno slabem vremenu, ker vse delo v naravi počiva, dočim bi moglo biti vse živo na polju. Naši kmetje strmiyo v bodočnost, ker ne morejo sejati in zgotoviti zanaprej vzetih del. Iz tega vzroka nam je pričakovati tudi slabe letine.

Št. Pavel v Savinjski dolini. Dne 22. 3. t. 1. sta bila šolski upravitelj g. Srečko Pečar in njegova žena, ki je bila dolgo let učiteljica ženskih ročnih del v Št. Pavlu in Orlavasi stalno upokojena. Občinski odbor Šentpavelski je imenoval 25. marca g. Pečarja soglasno svojim častnim občanom v znak hvaležnosti za njegovo 29 letno službovanje v Št. Pavlu ter kot večletnemu občinskemu odborniku in ustanovitelju kmetijske, sadjarske in čebelarke podružnice. Dne 30. aprila mu je izročila deputacija občinskega odbora krasno izdelano častno diplomu, pri koji priliki je želel slavljencu župan g. Anton Stenovec, da bi ga Bog ohranil še mnoga leta med hvaležnimi Šentpavelskimi

občani, ki so z malo izjemami skoraj vsi njegovi bivši učenci.

Galicija pri Celju. V noči od 30. aprila do 1. maja 1928 se je utrgal oblak nad Galicijo. Celo noč je lilo ko iz škafa. Potoki so bili, in ker še lije, so polni deroče vode. Zemlja je ko goba v vodi napita. Ceste so v blatu, ponekod pa izprane do kamenitih reber. Blatna voda pokriva zelene livadi. Mostovi se stresajo nad šumečimi potoki. Bregovi se vdirajo v struge voda. Najhujše pa je, da plazovi dero v nižave. Tik izpod šolskega poslopja se je utrgal mogočni plaz ob 2. uri nizzdol hriba preko župnijskega travnika in grabil s seboj sadno drevje in veliko plasti rodovitne zemlje. Ilvita voda je poplavila travnik in pokrila dolnji del nmeljskega sadu in ga poškovala. Kupi zemlje valovito leže drug za drugim in gledalcem nudijo strahovit pogled s ceste gori do šolskega poslopja, kojega južni vogel razpokan strmi nad razvalino plaza. Strašen plaz je 4 metre globok, 10 metrov širok in se razteza 18 metrov nizdol. Če bo dež lil dalje, bati se je nadaljevanja grozečega plaza. — Imeli smo tudi potres kakih par dni prej. Čutili smo sunek par sekund trajajoči. Galicija je središče potresov slovenske domovine po zatrdilu meteorologijskega zavoda v Ljubljani. Na žalost javljamo, da nam je umrl dne 25. aprila dobrodušni naš meščan Jernej Toman, p. d. Anžuh. Njegov pogreb je pričal, da je bil priljubljen pri ljudstvu. Naj počiva v miru njegova duša!

Knjige za gospodarja.

Bele, Sadjarstvo (s slikami), 52 Din.
— Trtna uš in trtojeja, 6 Din.
Bleiweis, Kako pomagati živini ob porodu, 24 Din.
Dular, Domači živinozdravnik, 33 Din, vez. 44 Din.
Dular, Zivinoreja, 11 Din.
Humek, Praktični sadjar (s slikami) 80 Din.
Janša, Nauk o čebelarstvu, 24 Din.
Rohrmann, Kmetijsko gospodarstvo, vez. D 28.50, — Poljedelstvo, 29 Din.
Skalicky, Kletarstvo (s slikami), 60 Din.
Turk, Travnništvo, 17 Din.
Žmavc, Vinarstvo, 66 Din.
Te knjige dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, ail Koroška cesta 5.

Zdravo stanovanje, 3 sobe in kuhinjo išče lekarnar Minařik, Glavni trg 12. 596

Gostilno na deželi vzamem v najem ali na H. L. poštno-ležeče, Brezno. 611

Lepo posestvo obstoječe iz 4 njiv, gozda, sadnega vrta in novo poslopje ob okrajni cesti se z inventarjem vred prodaja. Vpraša se pri Martin Širovnik, Zgornja Hajdina, št. 64, pošta Ptuj. 618

Kleparskega vajenca sprejme takoj Matija Mulec, klepar v Ljutomeru. 617

Sprejme se takoj pošten in priden viničar z malo družino ali 2 ženski pod ugodnimi pogoji. Naslov se izve v upravi »Slov. Gospodarja. 619

Vabilo

na

redni občni zbor

Ljudske posojilnice r. z. z. n. z. v Oplotnici, ki se vrši dne 20. maja 1928 ob 15. uri (3. uri) v posojilniški dvorani v Oplotnici s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odborenje rač. zaključka za leto 1927.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.

Ako se ob zgoraj navedenem času (uri) ne udeleži zadostno število zadržnikov, se pol ure pozneje vrši drugi občni zbor pod vsakim številom udeležencev. 615

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice na Frankolovem r. z. z. n. z., ki se bo vršil v nedeljo, dne 20. maja t. l. ob pol 9. uri dopoldne v posojilnični posvetovalnici v Društvenem domu na Frankolovem s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Predložitev rač. zaključka za l. 1927, ter istega odobrenje.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Prosti predlogi.

Ako bi ob določeni uri za sklepčnost ne bilo zadostno število članov zbranih, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki pa bo sklepal brez ozira na število udeležencev. 614

Dežnikarna

JOS. VRANJEK v Celju - Kralja Petra trg 15

naznanja, da se je preselila radi prezidave iz vogelne hiše Kralja Petra cesta 25 v Pelletovo hišo na Kralja Petra cesti 15. — Priporoča cenj. odjemalcem svojo bogato zalogo dežnikov vseh vrst, od najnavadnejših do najfinejših in solnčnikov solidnega domačega izdelka po najnižjih cenah. Na debelo in drobno. — Sprejema in izvršuje preobleke in vsa v stroko spadajoča popravila hitro, točno in solidno po najnižjih cenah.

CIRILOVA KNJIŽNICA

1. Dr. Karl Capuder: Naša država. (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lénard: Jugoslovanski Piemont. Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda. Din 10.—
4. Moj stric in moj župnik. Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: Gladiatorji, I. del Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: Gladiatorji, II. del Din 10.—
7. H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku. Din 7.—
8. B. Orczy: Dušica, I. del broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: V libijski puščavi. Din 12.—
10. Arnold Bennett: Živ pokopan. Din 8.—
11. Illamo Camelli: Izpovedi socialisti. Din 16.—
12. E. R. Burroughs: Džungla, I. del Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: Šumí, šumí Drava . . . Din 5.—
14. Matija Ljubša: Slovenske gorice. (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrian: Zgodbe napoleonskega vojaka. Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov. Din 28.—
17. Anton Kosi: Iz otroških ust. Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto. Din 8.50.
19. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec. Din 11.—
20. Pavel Keller: Dom. Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: Zgodovina Maribora. Din 20.—
22. H. R. Savage: Snubitev kneza Šamila. (Še ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti, Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—

Preša, kompletna, srednje velika, v prav dobrem stanju se 13. maja 1928 ob 2. uri popoldne po nizki ceni prodaja. Občinski urad Sv. Peter pri Mariboru. 610

Malo posestvo na prodaj, hiša, sadonostnik, vinograd in njiva. Naslov pove župan v Župetincih, Sv. Anton v Slov. gor. ali železničar Cimerlajt v Ormožu. 604

Pekarno vzamem v najem z dnevnim prometom od 700 Din naprej, eventualno kupim pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravi lista. 609

Kupim posestvo v okolici Maribora do Ljutomeru. Hiša ter gospodarsko poslopje v dobrem stanju do 50.000 Din. Naslov pove uprava. 595

Franc Hameršek

tesarski mojster v Kicarju pri Ptujju
se priporoča za vse vrste tesarskega dela in načrte. 616

POSJOJILNICA V SLATINI

vabi s tem zadružnike na

redni letni občni zbor

v nedeljo, dne 20. maja 1928 ob 3. uri popoldne v Društvenem domu pri Sv. Križu.

Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Potrjenje računa za leto 1927. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Poročilo o reviziji. 5. Izvolitev načelstva, rač. pregledovalca in njega namestnika. 6. Slučajnosti. — Ako ta občni zbor ne bo sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor na istem mestu, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih zadružnikov.

608

Načelstvo.

Objava.

Izjavljamo, da je gospod Rudolf Šega iz Maribora, Krekova ulica 8/III. vsled bolezni prenehal biti naš zastopnik, vsled česar ni več upravičen sprejemati ponudb in ne pobirati kakršnihkoli zneskov na naš račun.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

600

Organist, cerkovnik in občinski tajnik želi spremeniti službo. Vajen tudi vsacega. kmetskega dela Naslov v upravnistvu pod »trezen«. 603

Kolarski pomočnik, močan, zdrav želi službo premeniti. Pojasnila daje Franc Kogelnik, Podklanc, Meža ob Dravi. 601

Ključavničarski vajenec se sprejme eventuelno na hrano in stanovanje proti primerni plači Splavarska ul. 4, Maribor. 607

Hrastove droge (švelerje) hrastova in bukova drva ter smrekovo škorjo celo in drobljeno, kupuje stalno celo leto in prosim najnižje ponudbe franko vagon nakladalna postaja. R. Dergan, Laško. 575

Izjava.

Podpisana Marija Sovec iz Slavščine obžalujem, da sem dne 17. februarja t. l. žalila Ljudmilo Fras, pos. hčer iz Slavščine, preklicujem te obdolžitve in jo prosim odpustanja.

Vse stroške prevzamem jaz v svojo plačilno obvezo. Slavščina, dne 20. marca 1928.

606

MARIJA LOVEC.

Pevski zbori! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—

**NOVI MLIN
v Zg. Sv. Kungoti.**

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel novi mlin od gosp. J. PERKO-TA v Zg. Sv. Kungoti

na svoj račun.

Priporočam se ob tej priliki vsem svojim starim odjemalcem, kakor tudi vsem cenjenim posestnikom od blizu in daleč, da me tudi v bodoče pogosto obiščejo. — Se priporočata:

JOSIP PERKO

posestnik

KAROL BIKUŠEK

nadmlinar.

612

**Moji uspehi
srečkanja**

S. 100.000 = Din 800.000
na srečko št. 54.524

S. 50.000 = Din 400.000
na srečko št. 79.202

S. 40.000 = Din 320.000
na srečko št. 55.074

S. 30.000 = Din 240.000
na srečko št. 19.845
na srečko št. 96.952

S. 10.000 = Din 80.000
na srečko št. 62.025
na srečko št. 7.682

S. 9.000 = Din 72.000
na srečko št. 29.239

S. 8.000 = Din 64.000
na srečko št. 27.029

in še nadaljnji nešteti
dobitki.

Friedmannova sreča je velikanska!

Šest milijonov dinarjev

S. 750.000 lahko zadenete tudi z edino srečko.

Najugodnejša loterija sveta.

100.000 srečk — 50.000 dobitkov.

Žrebanje (I. razreda) 14. in 15. junija 1928.

Cena srečk	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$
po razredu	S. 8	S. 16	S. 32
	(Din 70)	(Din 140)	(Din 280)

Naročite takoj!

Po prejemu naročila Vam takoj pošljemo originalne srečke z uradnim načrtom igre. Na željo se srečke lahko v našem depotnem oddelku shranijo. Plačljivo po prejemu srečk. Naročila se naslovijo na

LUDWIG FRIEDMANN
Wien I, Salzgies 12/12

594

Artur Sills:

Smrtna past.

Ameriški roman.

Priredil Fr. Kolenc.

(Dalje.)

— Niti besedel — je šepetal. — Ako ga razžališ, te ustrelji. Tak človek se ne zna premagovati. S tem Betki ne bi pomagal.

— Gospodje, ali smem vedeti, kaj vaju je pripeljalo sem? — se je zanimal Raoul. — Toda predno nadaljujemo, prosim, da vržete revolverje v vodo. Prosim poženita jih drug za drugim!

— Ubogaj! — je šepetal Dübello prijatelju in je zagnal svoje orožje v vodo.

Gregor mu je bled od jeze sledil. Potem pa se je oglasil:

— Sedaj, ko stojiva neoborožena nasproti vam, nama morda pojasnite, zakaj ste nas napadli tako surovo. Kaj vam je zakrivila sestra in česa dolžite naju?

— Na vsak način vam dam pojasnilo, bojim pa se, da te dame ne smem oprostiti vezi. V moji domovini je navada, da z ženskami strogo postopamo, ako zaslužijo. Vaša sestra se je protivila. Tako daleč se je spozabila, da me je udarila. Z druge strani, gospoda, pa sta vidva

19

tista, ki morata dati pojasnilo. Kak slučaj vas je zanesel sem? In kaj je vzrok, da ste vi g. Dübello preteklo noč stikali v rudniku, dasi sem vam prejšnji dan vse razkazal?

— To vi zelo dobro veste — je odvrnil Dübello. — Ko oprostite damo vezi, bom nadaljeval. Prosim, da se vedete nasproti njej, kakor smemo to pričakovati od enega omikanca.

— In vi mislite, da ste se nasproti moji nevesti tako vedli? — je sikal Raoul.

— Jaz ji nisem storil nič žalega, to dobro veste. Sploh pa ona vas ni ljubila.

— Prejšnje čase so pri nas take ljudi žive sežgali.

— Vražji pes, ali spustiš sestro? — je kričal Gregor, ko je videl, da se je Betka prevračala od boli.

— In ravno taka kazen je zadela tudi one, ki so jih zalotili pri kraji — je trdo nadaljeval Argentinec.

— Velika škoda, da vi takrat še niste živeli — je škripal z zobmi Gregor.

— Velika škoda, da — toda iz drugega vzroka. Na vsak način sem storil potrebne korake, da ohranim stare navade. Ako bodeta tako prijazna in se ozreta nazaj, bodeta razumela moje besede.

Dübello se je ozrl nazaj. Kakih osemsto metrov za njima je bila velika ognjena stena.

— Moj Bog! Gozd goril — je zakričal divje.

zmiraj sveže in cement kupite najceneje pri staroznani tvrdki H. ANDRASCHITZ, Maribor, Koroška c. 550

APNO

Radi izpraznitve trgovine popolna razprodaja po zelo znižanih cenah

Kovčeki, torbe za potovanje, torbice za dame, različna oprema za konje, kakor tudi vsakovrstna druga usnjata roba.

RUDOLF NOVAK, jermenar - Maribor - Slov. ul. 2

Trgovski pomočnik ali prodajalka za Maribor, starejša moč, zmožen slovenskega in nemškega jezika, dober prodajalec in popolnoma večš špicerijske stroke se sprejme takoj. Ponudbe na upravo pod Kmetijske stranke. 598

Trgovski pomočnik špicerijske stroke dober prodajalec in strokovnjak v špicerij. branži se sprejme za Maribor. Ponudbe pod »Kaucija« na upravo. 599

Neposredno je iz Čile na Sušak dospela ladja s čilskim solitrom

Ker je uvozna carina ukinjena in prevozna tarifa znižana, se to

najboljše dušičnato gnojilo, pripravno za vse ozimne in jare setve

prodaja danes po znižanih cenah pri teh-le tvrdkah:

LJUBLJANA: Kmetijska družba za Slovenijo. Gospodarska zveza.

VRHNIKA: Kmetijska zadruga.

HRASTNIK: Kemična tvornica.

BREŽICE: Skladišče Kmetijske družbe.

CELJE: Tvrdka Westen.

ŽALEC: I. Krašovic, trgovina z umetnimi gnojili, in Hmeljarna.

MARIBOR: Skladišče Kmetijske družbe, Meljska cesta 12. 568

Vagonske dobave izvršuje:

IVO GERINIČ, Karlovac (Hrvatsko)

Zahvala.

Za mnogoštevilno udeležbo pogreba naše preljube matere

Terezije Novak

v Vodrancih

se najiskrenejše zahvalimo, družbi pevskega zbora, kakor tudi gosp. župnikoma in vsem sorodnikom, znancem in sosedom.

579 žalujoči otroci.

OBČNI ZBOR Hranilnice in posojilnice v Slivnici pri Mariboru, r. z. z. n. z. se bo vršil 17. maja 1928 ob 8. uri v posojilnici. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrditev rač. zaključka za l. 1927. 3. Slučajnosti. — Ako bi ne bil prvi zbor sklepčen, se vrši pol ure pozneje ravno tam drugi, ki bo sklepal pri vsakem številu navzočih. 605

Cenik molitvenikov

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Navadna vezava		Vezava v usnju z zlato obr.	Koščene platnice (celuloid)	Izredno fina vezava	
	rudeča	zlata obr.				
Dinarjev						
Ključek nebeški	20.—	25.—	—	—	—	—
Pri Jezusu	9.—	15.—	42.—	—	—	—
Kam greš?	11.—	21.—	27.—	24.—	30.—	Irha 34.—
Oče naš	—	—	35.—	—	—	—
Angeljček	13.—	—	26.—32.—	—	—	—
Za Jezusom	19.—	24.—	—	—	—	—
Rajski glasovi	—	39.—	—	—	—	—
Apostolski molitvenik	12.—	16.—	—	—	—	—
Kvišku srca	—	—	43.—40.—	—	42.—	—
Nebesa naš dom	—	—	28.—20.—	—	—	—
Zgodi se Tvoja volja	22.—	—	—	—	67.50	—
Družbenik Marijin	16.—	22.—	44.—	—	—	—
Besede življenja	22.—	—	30.—	—	—	—
Vere mi daj, Gospod	27.—	—	—	—	—	—
Bog s teboj	16.—	18.—	—	—	—	—
Bogomila	—	20.—	—	—	—	—
Jezus na križu	18.—	30.—	—	—	—	—

Oglas v „Slov. Gospodarju“ ima največji uspeh!

— Tako je. Toda samo en del. Svojim ljudem sem ukazal, da zažgejo le toliko, kolikor je potrebno.

Sedaj sta razumela Casasove besede. Živa morata goriti. — Oh kaj storiti.

— Plavajva čez? — je rekel Gregor.

— Plavajva? — je odvrnil obupno Dübello. — Ali ne vidiš onih krvoločnih rib?

Ni izhoda. Na eni strani reka s strašnimi ribami, od vseh drugih strani pa plamen.

Požar se je prikradel vedno bližje in bližje. Zrak je postajal pekoč. Od trenutka do trenutka je potegnil veter in jima zagnal plamen skoraj v obraz. Listje je cvrčalo, debela pokala. Vse se je izpreminjalo v pepel... Gorje! Neizogiben pogin! Ali zgorita v ognju, ali pa ju požoro ribe.

Casas je stal nepremično na drugem bregu. Krog ust mu je poigraval zadovoljen smehljaj. Prižgal je cigareto in vrgel užigalico v vodo. Nekaj ribic se je na njo vrglo, ko pa so začutile, da je les, so takoj odplavale.

— Uboge živalice so danes zelo lačne — se je norčaril Casas in pomenljivo zrl na nesrečni žrtvi.

Plamen se je od minute do minute bližal. Vsa pokrajina v ozadju je bila eno samo velikansko morje. Gregor in Henrik sta prestala strašne muke.

Vznemirjala ju ni le lastna usoda, marveč še mno-

go bolj usoda nesrečne Betke. Kaj bode z njo po njuni smrti? V rokah tega krvoločneža je, ki ji gotovo ne prižanesel!

Ker dasi se je Las Casas navzel evropske civilizacije, je tukaj v svojih gozdovih divjak kakor drugi njegovi zemljani. Pravi Indijanec je, ker je njihov potomec.

Dübello se je grozno mučil. Izhod! Izhod! Kam? Kako? Šam ljubi Bog ve, kje je rešitev! Ozrl se je nazaj. Groza! Plamen je že čisto blizu! Dim ju že dušil! Veter je postal močnejši in je zagnal oblak dima v uboga obsojenca, tako da sta popolnoma izginila v njem.

Dim se je razkadil. Gregor se je z boleznim stokanjem ozrl nazaj. Dübello se je vznemiril. Bal se je, da stori Gregor kako neumnost. Dobrodušni Gregor je kar rohnol od jeze in ni uvidel, da je edina možnost na rešitev neobhodno samoobvladanje. Pretnje in kletve so popolnoma brezuspešne, Casasu povzročajo le še večje veselje.

— Ti satan v človeški podobi! — je kričal Gregor in žugal s pestjo, ker se ni mogel premagovati.

Dübello je videl, kako je Casas z Miguelovo pomočjo dvignil zvezano žensko in jo privezal k drevesu, tako da je Betka lahko gledala preko vode. Potem pa se je zopet obrnil proti jetnikoma na drugem bregu.

— Na dnu čolna ni mogla videti ničesar. Sedaj pa

Gospodari! Ali imate kaj gospodarskih knjig doma? Danes je v gospodarskem delu seznam knjig ki jih potrebujete

Boks I a.

Moški čevlji	Din 172.—
Moški polčevlji	Din 159.—
Ženski čevlji	Din 172.—
Ženski polčevlji	Din 159.—
Otročji 31 — 35	Din 110.—
Otročji 26 — 30	Din 73.—
Otročji 22 — 25	Din 56.—
Damski ševro	Din 170.—
Damski v barvah	Din 198.—
Damski lak	Din 199.—
Moški iz kravine	Din 154.—
Moški iz teletine	Din 163.—

Naročite takoj, dokler so te nizke cene in pišite tudi po cenik z več 1000 slikami na veletrgovino

R. STERMECKI, Celje št. 24
Naročila čez Din 500 pošt. prosta. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Botri in botre

najdejo veliko izbiro blaga za birmanske obleke ter raznovrstno manufakturno blago po najnižjih cenah pri

576

Anton Macun v Mariboru

10 Gosposka ulica 10

Volneno, belo in pisano platno, hlačovino, kambrike, delene, srajce, nogavice, kravate, dežnike itd. kupite najceneje pri tvrdki

Alojz Drogenik, Celje

samo Glavni trg št. 9 samo
Vsakovrstni ostanki za polovično, ceno. 557

BLAGO

Za ženine in neveste, svileni robci, platno, hlačovina i. t. d. i. t. d.

se dobijo po naj-84 nižjih cenah pri

L. TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

Velika preša (12 hl) se zelo ugodno proda. Vpraša se v Vila Turner, Fram. 535

□□□□□□□□□□□□□□□□

V vsakom petem paketu po pol kg zdravstvene sladne kave Viktor Jarc, ki je izvrstne kvalitete, se nahaja 2 Din v gotovini za premijo. 83

□□□□□□□□□□□□□□□□

Priskrba vode: za kmetije, veleposestva, vile (kopalnice), velika pumpa na ročni ali gepeljski pogon z vodovodnimi pritiskalnimi. Požarna brizgalna lična na 2 visokih kolesih pritrjen rezervar, uporabna tudi za škropljenje vrta, hmelja i. dr. zelo po ceni na prodaj. Komisjska trgovina, Ljubljana, sv. Petra cesta 24. 582

Vsako množino svežih jajc prevzame celi dan, sedajna cena za komad najboljša 1 Din, jajca ne predrobna. Samo pri veletrgovini sadja in jajc, Maribor, Koroška cesta 126—128, Ivan Göttlich mlajši. 593

Čevljarna D. Uršič

Celje, Breg št. 1

Priporoča svojo veliko zalogo moških, ženskih, otroških in športnih čevljev vseh vrst.

185 Cene konkurenčne!

Cenikl na zahtevo brezplačno.

Prišla bo spomlad

in potrebno bo si nabaviti lepe obleke, perilo, sukno, volneno blago, platno, plavino, robce, nogavice itd. Vse to se dobi najboljše in najcenejše pri tvrdki

320

I. N. Šoštarič, Maribor,
Aleksandrova cesta 15,

Pohištvo

POSTELJNINA, VLOŽKI, MODRACI, ZASTORI, POSTELJ. ODEJE, POHIŠTVENA TKANINA itd., NAJBOLJŠE IN NAJCENEJE PRI

KARLU PREIS, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20

Brezplačni cenikl. 516 Brezplačni cenikl.

Vsaka gospodinja, ki zna ceniti dobro kakovost

surove in pražene kave

kakor tudi razno in vedno sveže špicerijsko blago, kupuje edino v trgovinah

ANTON FAZARINC
in ANTON MOCNIK Celje

Najboljša in dobro kaljiva semena in vrt na semena. 877

ima izvrsten izgled in se ga lahko dovolj navzije — je zakričal Casas in si prižgal drugo cigareto.

Betka je obleдела, a na obrazu ni bilo niti trohice strahu. Ko pa je zagledala obupni položaj brata in Henrika, so se ji oči razkolačile.

— Ti nesramni lopov — je zakričala na Casasa. — Kako vas imenujejo Braziljanci? Persevejo — steni- ca, da, to si, persevejo! Toda hujša ko resnične stenice.

— Prosim, prenehajte! — je zasikal Casas in se je le s težavo premagoval.

— Persevejo! — je zopet zaklicala Betka. — Steni- cal! A ne, še hujša. Krvoločna zver!

Španjolec je močno vlekkel cigareto, tako da je krvavo žarela.

— Primoran sem, da vam očistim jezne ustnice — se zakrohota jezno.

Z gorečo cigareto je pristopil k Betki. Sledil je tako strašen prizor, da sta Gregor in Dübello zakričala od groze

Zverinski Argentinec je mirno pritisnil žareči konec cigarete na Betkina usta.

Betka je bolestno zakričala in se zvijala v mukah. Vezi ni mogla pretrgati. Brezsrčni Casas se je hudobno smejal in ponovno pritisnil gorečo cigareto na ustnice.

— Moj Bog! Ne morem dalje gledati! — je obupno zakričal Gregor.

Predno ga je mogel Dübello zadržati, ga je Gregor sunil proč in je skočil v vodo.

Dübello je moral prestati silno samopremaganje. Dasi je bila na drugem bregu mučena oseba, ki jo je ljubil in jo izbral za bodočo ženo, in dasi se je njegov najboljši prijatelj izpostavil nevarnosti, da ga v reki razmesarijo ribe, je on ostal miren.

Gregorju ni mogel pomagati. Ni človeka, ki bi živ preplaval reko. Ako pa bi vseeno poizkusil, da bi ga rešil, bi bili žrtvovani mesto enega dve življenji.

Za sebe in Betko pa je našel neko možnost rešitve. Ognjena stena mu je bila že čisto za hrbtom. Vsak trenutek je pričakoval, da se plamen naenkrat oprime njegove obleke. V teh trenutkih pričakovanja so mu misli naglo begale. Edini način rešitve je, da ostane miren in pričaka odločilni trenutek.

Ko da je božja previdnost posegla v žalostno uso- do, se mu je zdelo. Dva človeka bi se z eno masko ne mogla rešiti. A sedaj, ko je ostal sam, jo lahko uporabi in je skoraj prepričan, da ga bo rešila.

XVI.

Oblak dima ga je objel in ga zakril, tako da ga oni na drugem bregu niso videli. To je bil pričakovani od- ločilni trenutek! V eni sekundi je pograbil plinsko ma-

Ne delajte si skrbi za BIEMSKO DARILO!
Botri! Lep molitvenik, pa en rožnovenec je poleg navadnih spominčkov najlepši spomin.
V današnjem „Gospodarju“ najdete cenik TISKARNE SV. CIRILA

Mlado lice

lahko očuvate do kasne starosti, ako ste za to skrbeli, predno je lice začelo veneti. Mladeniško svežino treba čuvati, dokler ne mine. Rabite za nego Vašega telesa, Vašega lica, Vaših rok in Vaših las:

I. FELLERJEVO PRAVO KAVKAŠKO POMADO ZA ZAŠČITO LICA IN KOŽE, ona Vam izgadi gube in brazgotine, dela kožo gibko in nežno, briše sledove staranja, ustvarja mladost in lepoto. Iznadilo Vas bo, s kakšno brzino izginjajo solnčne pege, kožne brazde, rudečilo nosa, mozolji, zajedavci in drugi vsakovrstni nedostaki kože.

II. FELLERJEVO MOČNO POMADO ZA RAST LASI, katera preprečuje izpadanje las, prerano osivljanje, čisti lasne luskinje, dela las mehke, gibke, bujne ter pospešuje njih rast.

Za poskus 2 lončiča ene ali po 1 lončič od vsake Elsapomade z ometom in poštino vred za 88 Din.

III. ELSA-MILO ZDRAVJA IN LEPOTE, katere ni samo le parfimirano toaletno milo, temveč vsebuje v sebi tudi medicinsko preiskušane, dobro delujoče sestavine, katere prodirajo v Vašo kožo in jo vzdržujejo zdravo, lepo, mlado in Vašo zunanost mladeniško sveže.

IV. FELLERJEVA PRAVA MILA ZDRAVJA IN LEPOTE so: Elsa lilijino mlečno milo
Elsa rumenjarkovo milo
Elsa glicerinsko milo
Elsa boraks milo
Elsa katranovo (šampun) milo
Elsa milo za brijanje.

Poiskujte jih! Nikdar ne boste rabili drugega mila!
Za poskus 5 komadov Elsa-mila z ometom in poštino vred 52 Din.

V Vašem lastnem interesu je, da pošljete denar vnaprej ker plačate po povzetju radi poštinih stroškov 10.— Din več.

Naročila nasloviti jasno: Lekarnarju
Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341,
Hrvatska.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi s neomejeno odgovornostjo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 poleg davkarije.

Pri njej je denar najbolj varno naložen, vsled tega, ker je to soliden kmetski denarni zavod in ker jamčijo poleg hiš in rezerv vsi člani, kojih število znaša nad 3000, za varnost vlog z vsem svojim premoženjem. To jamstvo prekaša daleč stanje vseh hranilniških vlog, ki presegajo vsoto Din 52.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo in zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Cunje,

staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najbolje.

A. Arbeiter, Maribor, Dravska ul. 15.

Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Kupim vsako množino izabelo in šmarnica vino, ponudbe z navedbo množine in cene na Jakob Vrečko, Sv. Miklavž pri Slovenj Gradcu. 563

Trgovski pomočnik za skladiščnika se sprejme 15. maja. Offerti z refer. na Ed. Suppanz, Pristava. 554

Zmagovalka

u tekmi za najmanjšo ceno je Suttnerjeva prava švicarska budilka št. 105

Ona ima zaneslj. Ankarjev stroj vkljub 3 l. jamstvom le Din 64-20

Ravnatoko prava švicarska žepna ura št. 100 Ankerjev stroj Remontoir-Roskopf samo Din 49-60

Anker-Remontoir-Roskopf št. III z 3 letnim jamstvom za samih Din 69-20

po povzetju ali vnaprej poslani vsoti.

Noben riziko! Kar ne dopade se zamenja ali denar vrne.

Veliki ilustrirani cenik ur, verižice, zlatih in srebrnih predmetov vseh vrst kakor tudi cenik stotine drugih uporabnih predmetov dobite brezplačno, ako pošljete svoj natančni naslov

Svetovni hiši ur H. SUTTNER - LJUBLJANA št. 992

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo, — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. 13

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

sko in jo potegnil na glavo. Slišal je prasketanje plamena. Na koži je čutil strašno vročino. Zgrabil je verigo na kamnu in začel z vso silo vleči.

Prej sta jo oba morala vleči, da sta dvignila kamen. Sedaj v skrajni nevarnosti pa je čutil Dübell v sebi dvojno moč. S krvavo roko in polomljenimi prsti se je boril s kamnom. Obup se ga je lotil. Kaj pomaga pač maska, ako se ne bo mogel skriti v jami. Plamen je že švigal proti njemu. Nad glavo se je dvigal gost oblak dima. Od vseh strani zakrit je slišal glas, poln srditega sovraštva:

— Pogini pes, ki nisi upal skočiti v reko, da bi delil prijateljevo usodo.

Drug glas pa je klical:

Persevejo! — in zopet: — Persevejo! Persevejo!

Sledilo mu je zadušeno hropenje. Španjolec je spet potisnil na ustnice cigareto.

Zadnji napor — kamen se je premaknil! Kdo bi zamogel popisati Dübellovo radost! V žrelu smrti je že bil, sedaj pa je rešen. Skočil je v jamo. Nad njim je prasketal plamen.

Koliko časa da je bil spodaj, ni vedel. Enkrat se mu je zdelo, da se speče. Ko je gorelo nad jamo, je bila vroča kot razbeljena peč.

Dübell se je naslonil ob steno in je skozi masko vdihaval zastrupljeni zrak. Začel se je že dušiti; lotil se

ga je obup, ker se je bal, da maska ne vzdrži dolgo. Zaveš ga je začela zapuščati. V ušesih mu je neprestano zvenelo šumenje in bobnenje. Karkoli se zgodi, zavesti ne sme izgubiti. Vlekel se je k odprtini in je previdno potisnil glavo ven. Plamena ni bilo. Zemlja je bila pokrita s pepelom.

Presenečeno je zagledal neko nogo. Ko se je nekoliko bolj ozrl kvišku, je spoznal Casasa. Argentinec je stal s hrbtom proti njemu in je prekapal pepel; gotovo se je hotel prepričati, ali se je njegova peklenska nakana posrečila.

Ko se je hotel Casas obrniti, je Dübell odmaknil z glavo in se zopet naslonil k steni.

Slišal je, ko je Argentinec dejal:

— Ničesar ne morem ugotoviti!

Sedaj se je zaslišal Miguelov glas z drugega brega:

— V neznosni vročini najbrž ni ostalo prav nič od njega.

Casas se s tem ni zadovoljil.

— Nekaj bi le moral najti. Uro ali ostroge, ki so bile iz jekla.

— Saj res. Ostroge bi morale biti tam — je pritrdil Miguel.

Casas se je domislil pečesa.

— Aha! — je zaklical. — Že vem, kam se je skrill!

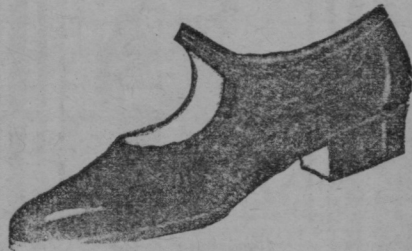
Naredite veselje svojim birmankam in kupite jim v spomin lep motivenik, pa en rožnovenec poleg navadnih spominok. V današnjem "Gospodaru" poglejte cenik TISKARNE SV. CIRILA

Botrice!

NAŠA POMLAD!

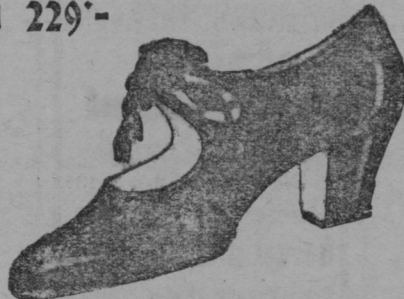
Čevlji iz laka za vsako vreme in priliko.

9845-60723
Din 249⁻

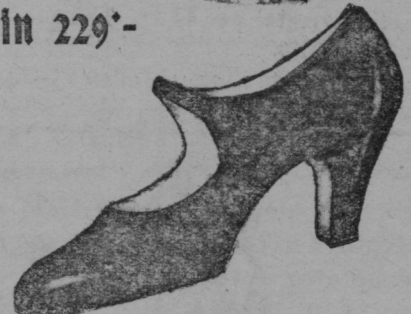
za dopoldne

6875-60598
Din 229⁻

za popoldne

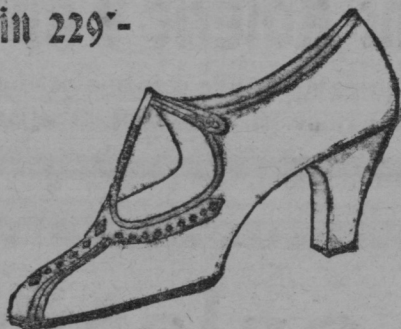
5855-60371
Din 229⁻

za zvečer

Barvasti čevlji za solnčne dneve.

Din 229⁻

9665-80406
Modern čevlji za dame v drapp-barvi. Podloga iz mehkega usnja. Noga izgleda vitka, hoja je lahka.

Din 229⁻

6645-20571
Eleganten čevlji iz svetlosivega, gibkega usnja. Okusni okraski na konici izpopolnjujejo njega lepoto.

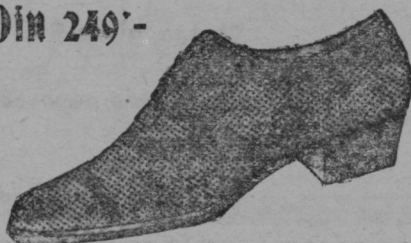
Din 229⁻

5645-80318
Posebno lep čevlji z bogatimi luknjicastimi okraski, v svetli drapp-barvi, z visokimi petami. Za sprehode najljubši vzorec zapadnih dežel.

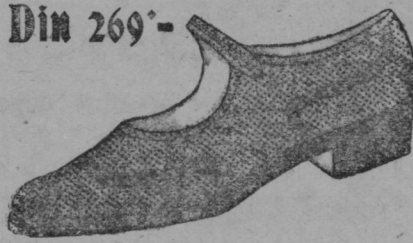
Čevlji za šport in izlete.

Din 249⁻

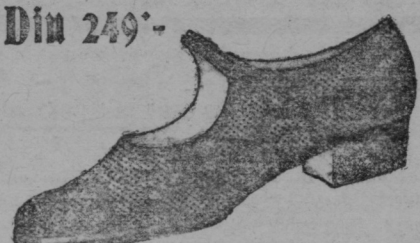
9635-40988
Na rob šivani polčevlji iz finega boksa z nizkimi petami in okusnimi luknjicastimi okraski.

Din 269⁻

9645-40062
Čevlji iz finega boksa z elastičnim podplatom. Zelo ugoden za daljše izlete.

Din 249⁻

9645-40723
Novost pomladne sezone, v svetli drapp-barvi. Okusni luknjicasti okraski na konici in peti. Nizke, usnjate pete.

Moški čevlji za vsako priliko.

Din 269⁻

9937-60991
Črna, na rob šivani polčevlji z vulkaniziranim, gumijastim podplatom. Za dnevno uporabo in štrapas zelo prikladen.

Din 269⁻

9937-40992
Ta čevlji ima zelo okusen okras. Izgotovljen iz finega, rjavca, telečjega boksa.

Din 299⁻

4937-40099
Polčevlji z gumijastim, krepkim podplatom, bogate okrašen, v črni in rjavi barvi, za koje zelo prijeten.

Din 299⁻

9637-13795
Zelo eleganten, na rob šivani polčevlji, v čudovito lepi, črešnjevordeči barvi, za vsako priliko zelo prikladen.

Bata

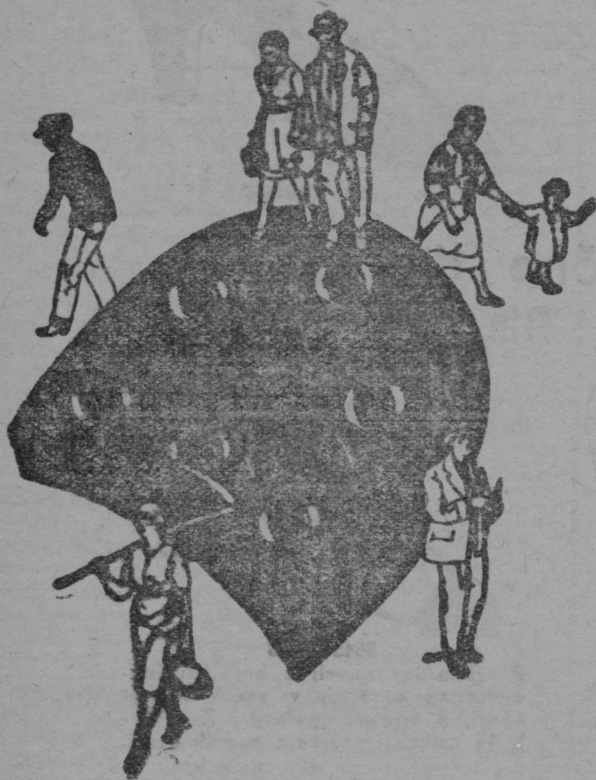

„... Vaš izvrsten Thürpil je kot preprečevalno sredstvo pri driski telet celo v najtežjih slučajih od najboljšega uspeha.“

F. B. grajščak in G.

Thürpil se dobi pri živinozdravnikih in lekarnarjih. Zahtevajte pristen Thürpil in odklonite nadomestilo.

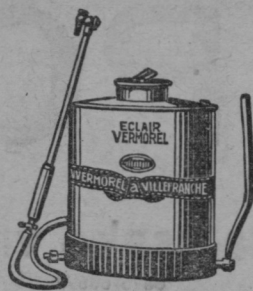
Edini izdelovatelj: CL. LAGEMAN, CHEM. FABRIK, AACHEN.
Zaloga: „LYKOS“ Mr. K. Veuk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

Dolga pota brez utrujenosti.

Kmet nima tako udobnih prometnih sredstev kakor meščan. Često mora po več ur peš hoditi iz enega kraja do drugega. Za utrudljivo telo so Palma kaučuk pete dobrota.

Palma pete so trajnejše kot najboljše usnje, cenejše ter dajo elastično hojo, ki varuje čevlje in telo. 395
Zenski in otroški čevlji postanejo vsled Palma kaučuk peta elegantni, toda za to ni nikakih višjih stroškov.

Originalen francoski
Eclair Vermorel

je najboljša brizgalnica na svetu. 134
Generalno zastopstvo:
Barzel d. d., Subotica
Zahtevajte cenik!
Dobi se lahko povsod.

Lepo kolje za vinograd, cepane in ožgane, in tudi les za ograje, hrastove stebre in borove droge itd. ima na prodaj tvrdka Strachill in Felber, trgovina z lesom, Maribor, Pristaniška ul. 8., tel. 51. 555

Vi
iščete
zastonj

trgovino, kjer
bi se boljše in cenejše kupilo kakor pri

451

Franc Kolerič v Apačah

Dnevno prihajajo velike množine poletnega blaga v najnovejši in najlepši izpeljavi.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge
brez odpovedi po 6%

na trimesečno odpoved po 8%

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice
še mesto Celje

s vsem premoženjem in vse davčno močjo,

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.